Voorjaarsnota 2026

Voorwoord

Zoals overeengekomen in de Startnotitie harmonisatie financiën maken (besluiten) Wijdemeren en Hilversum elk (over) een ‘eigen’ voorjaarsnota over 2026 en een meerjarenraming 2027-2031 die (alleen) gaat over het eigen grondgebied en middelen.

Voor u ligt de voorjaarsnota 2026 van gemeente Hilversum. Deze voorjaarsnota wordt opgesteld ter voorbereiding op de programmabegroting 2027 en bevat in overeenstemming met de financiële verordening een bijstelling van de lopende begroting 2026 en de plannen voor 2027 en verder.

De financiële effecten uit de voorjaarsnota 2026 van Hilversum en van Wijdemeren zijn het financiële startpunt van de gezamenlijke kadernota. Deze startpunt van de gezamenlijke kadernota wordt separaat aan beide raden voorgelegd. De gemeentelijke kadernota is het startpunt van de op te stellen programmabegroting 2027 voor de nieuwe gemeente Hilversum

Inhoudsopgave

Voorwoord 2
Inhoudsopgave 3
1 Beschouwingen 4
2 Financiële positie 5
2.1 Financiële ontwikkelingen 5
2.2 Ontwikkelingen in Hilversum 6
2.3 Nieuw financieel beeld 2026-2030 9
2.4 Reserves mutaties 12
2.5 Investeringsprogramma 15
2.6 Schuldquote over tijdshorizon van 10 jaar 17
3 Uitgangspunten begroting 18
3.1 Gemeente Hilversum 18
3.2 Wijdemeren en Hilversum 'Samen sterker' 23
4 Bijlagen 24
4.1 Financiële ontwikkelingen programma's 24
4.2 Investeringsprogramma 44
5.3 Staat van reserves 56
4.4 Overzicht taakvelden per programma 57

1 Beschouwingen

De beschouwingen worden later toegevoegd /aangepast

Aan de vooravond van het samengaan van gemeente Hilversum en gemeente Wijdemeren verandert het financiële uitgangspunt. De oorzaak hiervan heeft twee componenten:
1. Gemeente wordt meer dan normaal geconfronteerd met prijsstijgingen
2. Ten opzichte van eerdere jaren kan niet gerekend worden op extra middelen vanuit het Rijk

Een groot deel van de aanmeldingen (€6,5 miljoen) wordt bepaald door indexaties van bestaande contracten/afspraken. De indexaties die het grootste effect hebben zijn de Zorg, verbonden partijen en verwachte CAO stijgingen.

Resterende aanmeldingen zijn het gevolg van onderwijshuisvesting, renovatie en verduurzaming gemeentelijke huisvesting en beperktere aanvragen t.b.v. (nieuwe) wettelijke taken (o.a. inburgering) en ICT (o.a. security en ook hier indexaties).

Gelijktijdig zien we in afwijking van andere jaren dat het gemeentefonds onvoldoende compensatie biedt. De decembercirculaire leiden tot een daling van circa 1 miljoen (per 2030) en de vooruitzichten ten aanzien van de meicirculaire is minder positief dan voorgaande jaren. Op basis van de voorjaarsnota van het Rijk gaat de meicirculaire geen oplossingen bieden. Bij eerdere begrotingsrondes was er nog ruimte om binnen het door de coalitie afgesproken kader de woonlasten te verhogen of slimmer om te gaan met onze kapitaalslasten, dergelijke ruimte is er nu helaas niet meer.

Conclusie is dat de lasten sneller stijgen dan de baten. Gezien de wereldwijde onrusten zijn verdere lastenstijgingen niet uit te sluiten. Dit heeft eveneens tot gevolg dat mogelijkheden voor compensatie van het rijk beperkt zijn. Door de tussentijdse landelijke verkiezingen zijn een aantal dossiers blijven liggen. Met name het uitblijven van compensatie voor het ravijn jaar vanaf 2028 en/of compensatie voor de uitvoering van de jeugdwet hebben een directe relatie met de gemeente Financiën.

Daarnaast is het niet wenselijk met het oog op de verkiezingen de nieuwe coalitie en raad met op te zadelen met grote hervormingen. Idealiter biedt je de nieuwe coalitie mogelijkheden om verder te bouwen, echter het op voorhand maken van fundamentele keuzes is eveneens niet wenselijk.

Uit de meerjarenraming blijkt wat nodig is voor een sluitende meerjarenraming. Dit krijgt de vorm van een taakstelling bij de komende beleidsharmonisaties. De coalitie kan hierbij mogelijk een richting meegeven die kan helpen om tot deze hervormingen te komen of deze nu in de kosten of de inkomsten sfeer liggen.

2 Financiële positie

In dit hoofdstuk nemen wij u mee in de financiële ontwikkelingen waar wij als gemeente mee te maken hebben, gevolgd door de ontwikkelingen zoals opgenomen in deze voorjaarsnota. Daarbij dient de door u vastgestelde stand, de begroting 2026, als basis voor deze voorjaarsnota.

In deze voorjaarsnota wordt u gevraagd de in paragraaf 2.2 Ontwikkelingen in Hilversum, 2.3 nieuw financieel beeld en de in paragraaf 2.3 voorgestelde reservemutaties te beoordelen en uw keuzes hierin te maken.

Een volledig beeld ten aanzien van de financiële positie presenteren wij in paragraaf 2.3 Financieel Meerjarenperspectief 2026-2030. In paragraaf 2.5 wordt inzicht gegeven in de ontwikkelingen ten aanzien van het investeringsprogramma.

2.1 Financiële ontwikkelingen

De landelijke bezorgdheid over de financiële situatie van gemeenten blijft onverminderd aanwezig. Ondanks reparatie pogingen vanuit het Rijk voor de jaren 2026 en 2027 is het ‘ravijn jaar’ slechts opgeschoven maar niet opgelost. Het nieuwe kabinet zal de komende jaren knopen moeten doorhakken ten aanzien van het ingeslagen beleid van haar voorgangers, maar heeft zelf ook nieuwe plannen die effect kunnen hebben op de gemeente financiën. De gevolgen van de keuzes die het Rijk gaat maken volgen wij derhalve op de voet. De afgelopen jaren was de bezorgdheid in Hilversum minder aanwezig dan landelijk het geval was. Dit beeld is echter verandert. De gemeente Hilversum dient alle zeilen bij te zetten.

De financiële positie van gemeente Hilversum laat een duidelijke verslechtering zien ten opzichte van de meerjarenraming zoals deze was opgenomen in de programmabegroting 2026.

De oorzaak hiervan zijn grotendeels terug te leiden tot autonome ontwikkelingen als gevolg van prijsstijgingen (indexaties) en bijdragen aan verbonden partijen. Over dit veranderde financiële beeld heeft het college de raad geïnformeerd met de collegebrief inzake de Actualiteiten Hilversumse gemeentefinanciën van 24 april 2026.

De verslechtering van de financiële gezondheid is ook, ten opzichte van andere gemeenten, waar te nemen. In de nieuwe BDO-benchmark (op basis van jaarrekening 2024 en begroting 2025) daalt gemeente Hilversum in de ranking. Met een rapportcijfer 8 neemt gemeente Hilversum de 36e plaats in, bij de vergelijking van de gemeenten met een inwoner aantal van tussen de 50.000 en de 100.000. De BDO-benchmark kijkt echter voornamelijk naar de jaarrekening en niet naar de begroting.

Het cijfer is in de BDO financiële benchmark Nederlandse gemeenten is als volgt bepaald:

Onderdeel	**Score**	**Waardering**	**Categorie**	**Score**
Solvabiliteitsratio (*hoe lager hoe meer risico*)	25%	Neutraal	20-50 (%)	22
Netto schuldquote (*hoe hoger hoe meer risico*)	52%	Minst risicovol	<90 (%)	30
Grondexploitatie (*hoe hoger hoe meer risico*)	0%	Minst risicovol	<20 (%)	15
Begrotingsruimte (*hoe lager hoe meer ruimte*)	3.6%	Minst risicovol	> 0 (€)	10
Belastingcapaciteit (*hoe hoger hoe meer risico*)	98%	Neutraal	95-105 (%)	3
Totaal cijfer				**80**

Jaar	**Cijfer**	**Ranking**
2026	8	36
2025	9	10
2024	9	13
2023	9	28

2.2 Ontwikkelingen in Hilversum

Vertrekpunt voorjaarsnota 2026

In deze paragraaf presenteren wij de actuele financiële ontwikkelingen voor de gemeente Hilversum. Uitgangspunt voor de voorliggende voorjaarsnota 2026 is het huidige meerjarenoverzicht, welke wordt gevormd door de financiële stand van de programmabegroting 2026 en (eventuele) begrotingswijzigingen na het vaststellen van de programmabegroting.

(-/- is Voordeel, +/+ is Nadeel)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Programmabegroting 2026	1.267	-4.570	-1.104	-4.623	-7.548
Overige raadsbesluiten met begrotingswijziging	-	-	-	-	-
Uitgangspunt voorjaarsnota 2026 (start)	**1.267**	**-4.570**	**-1.104**	**-4.623**	**-7.548**

(Bedragen x €1.000)

Na het vaststellen van de programmabegroting 2026 en vóór het opstellen van de voorjaarsnota 2026 heeft de raad geen besluiten genomen tot het aanpassen van de begroting. Het uitgangspunt voor de voorjaarsnota komt overeen met de het financieel meerjarenoverzicht van de programmabegroting 2026.

Aanmeldingen voorjaarsnota 2026

In lijn met de financiële verordening gemeente Hilversum bevat de voorjaarsnota de belangrijke beleidsontwikkelingen en de financiële afwijkingen voor het lopende jaar (2026) en de komende jaren (2027-2030). Als onderdeel van de voorjaarsnota 2026 zijn de financiële aanmeldingen geïnventariseerd. In onderstaande tabel wordt het financiële effect van deze aanmeldingen gepresenteerd:

(-/- is Voordeel, +/+ is Nadeel)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Uitgangspunt voorjaarsnota 2026 (start)	1.267	-4.570	-1.104	-4.623	-7.548
Aanmeldingen voorjaarsnota 2026	4.422	8.744	8.112	10.599	9.601
Stand na voorjaarsnota 2026	**5.689**	**4.174**	**7.008**	**5.976**	**2.053**

(Bedragen x €1.000)

Zoals toegelicht laat het geactualiseerde financieel meerjarenoverzicht een verslechtering zien ten opzichte van de programmabegroting 2026. Alvorens verder in te gaan op de oplossingsrichtingen worden de aanmeldingen hieronder op hoofdlijnen toegelicht.

In de bijlagen worden de aanmeldingen in detail toegelicht (bijlage 5.2 aanmeldingen per programma).

Aanmeldingen voorjaarsnota 2026

Gezien de onzekerheden waar gemeenten mee te maken hebben en de opgaven die o.a. in de vorm van de herindeling nog op ons af komen zijn de aanmeldingen voornamelijk beleidsarm. Ondanks dat de aanmeldingen beleidsarm zijn tellen deze op tot aanzienlijke bedragen. Wanneer we deze aanmeldingen op hoofdlijnen duiden is de conclusie dat deze voornamelijk voortkomen uit prijsstijgingen en eerder gemaakte keuzes.

(-/- is Voordeel, +/+ is Nadeel)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
01) Prijsstijgingen (indexaties)	747	1.497	1.497	1.497	1.497
02) Prijsstijgingen zorg (indexaties)	680	2.080	2.080	2.080	2.080
03) Verbonden partijen	33	1.931	1.950	1.982	1.829
04) Verwachte CAO ontwikkelingen	-	675	900	900	900
05) Minimaregelingen	490	540	540	540	540
06) Onderwijshuisvesting	-	618	707	1.908	1.021
07) Formatie	713	633	490	490	490
08) Sociaal Werkgeversschap	525	525	435	390	300
09) Overhead	81	138	521	231	231
10) Strategische huisvesting	280	330	330	2.748	2.570
11) Financieel technisch	-295	-3.170	-3.580	-3.756	-3.052
12) Raadsbesluiten	886	1.309	918	465	11
13) Overig	282	1.638	1.324	1.124	1.184
14) Neutrale wijzigingen (o.a. reserve mutaties)	-	-	-	-	-
Aanmeldingen voorjaarsnota 2026	**4.422**	**8.744**	**8.112**	**10.599**	**9.601**

(Bedragen x €1.000)

01) Prijsstijgingen (indexaties)

Deze prijsstijgingen komen met name voort uit de indexaties van subsidies, energie en overige contractuele verplichtingen. Vanwege de aangenomen motie ‘M25-128: Geen stille bezuiniging voor maatschappelijke organisaties’ wordt voorgesteld om voor de indexatie 2027 het gemiddelde te nemen van de ontwikkeling van de CPI (2.1%) en de CAO-lonen (3,4%). Dit resulteert in een structurele ophoging van de subsidiebudgetten van 2,75% (€750.000). De hogere energieprijzen zijn afgelopen jaren vanwege de grilligheid steeds incidenteel verwerkt in de begroting. Nu wordt voorgesteld om de hogere energielasten (€312.000) structureel op te nemen in de begroting. Hierbij wordt uitgegaan van de lasten 2025. Eventuele effecten van de Iran-oorlog op de energieprijzen zijn derhalve niet meegenomen.

02) Prijsstijgingen zorg (indexaties)

Het blijkt dat de tarieven van de Wmo en Jeugdwet voor 2026 gemiddeld met 6% zijn gestegen, terwijl we zoals gebruikelijk in de begroting zijn uitgegaan van 3%. Verwacht wordt dat ten aanzien van de jeugdwet deze hogere tarieven kunnen worden opgevangen binnen de huidige budgetten (een deel van het voordeel in 2025 wordt als structureel verondersteld). Voor 2027 wordt uitgegaan van een tariefstijging van 3%.

03) Verbondenpartijen

De gemeentelijke bijdragen van de Veiligheidsregio, de Regio Gooi en Vechtstreek, Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek en het Goois natuurreservaat zijn verhoogd. De lasten van de verbondenpartijen worden doorbelast aan de gemeenten. Op korte termijn zijn deze lasten beperkt te beïnvloeden.

04) Verwachte CAO ontwikkelingen

De huidige CAO loopt tot 1 april 2027 en is reeds verwerkt in de programmabegroting 2026. Voor de rest van 2027 wordt vooralsnog een beperkte stijging verwacht van 1%.

05 Minimaregelingen

Afgelopen jaren is het bereik toegenomen van de minimaregelingen. Door het toegenomen bereik zijn de beschikbare budgetten niet langer toereikend. Daarnaast is recent een rechterlijke uitspraak gepubliceerd die

voorschrijft dat alle minimaregelingen op hetzelfde inkomensniveau moeten worden gehanteerd. Dit betekent dat ook de inkomensgrens voor de vergoeding van bewindvoeringskosten moet worden verhoogd naar 130%. Voor deze aanpassing is aanvullend € 150.000 nodig.

06 Onderwijshuisvesting
De aanmelding is met name het resultaat van de 2e voortgangsrapportage IHP (december 2025), de jaarlijkse indexatie op basis van de BDB-index en de verwerking van het raadsvoorstel onderwijshuisvesting op het sportpark (juni 2026)

07 Formatie
De aanmelding betreft met name een structurele formatie uitbreiding om de formatie in lijn te brengen met de opgave die er ligt op het gebied van inburgering (€490.000). De formatie is momenteel berekend op 340 inburgeringsplichtigen, terwijl het huidige aantal 690 betreft. Voor 2026 en 2027 wordt incidenteel formatiebudget aangevraagd voor onderwijshuisvesting.

Daarnaast worden formatie-uitbreidingen voor vergunningsverlening, projectbeheersing en cultuur aangevraagd die gedekt kunnen worden en/of worden toegerekend aan investeringen, leges en heffingen.

08) Sociaal werkgeverschap
Volgens de quotumcalculator van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bedraagt het Target voor de nieuwe samenvoegde organisatie, een inzet van 36,7 fte arbeidsparticipanten (1 fte=25,5 uur). Momenteel hebben wij 25 arbeidsparticipanten, wat betekent dat we nog een groei te maken hebben. Om te komen tot de groei naar 36,7 fte is en structureel extra budget nodig van € 300.000. Stapsgewijs wordt de komende jaren een steeds groter percentage van de arbeidsparticipanten ondergebracht in de reguliere formatie. Om uiteindelijk tot een 50/50 kosten verdeling (centraal budget en reguliere formatie) te komen is tot 2029 een meer budget nodig.

09) Overhead
Binnen deze categorie zijn de aanmeldingen opgenomen die voortkomen uit samenhangen met de omvang van de organisatie. Voorbeelden zijn de gestegen Arbo-kosten, groei van de benodigde licenties, en applicatie gerelateerde lasten. Om deze lasten te dekken wordt sinds 2024 bij formatie uitbreidingen eveneens 30% 'gespaard' voor overhead gerelateerde lasten. Deze middelen worden binnen deze categorie ingezet.

10) Strategische huisvesting
In het najaar van 2025 is de gemeenteraad geïnformeerd over de te maken keuze voor de robuuste, duurzame en toekomstbestendige huisvesting van de gemeentelijke dienstverlening en de gemeentelijke organisatie. De investering voor het voorkeursscenario bedraagt €9,68 miljoen. De exploitatielasten (exclusief kapitaallasten) 2026-2030 bedragen € 5,9 miljoen bij een start in 2029. In de jaren daarvoor zullen lasten gemaakt worden ter voorbereiding van de uitvoering van het voorkeursscenario.

11) Financieel technisch
Binnen deze categorie vallen de effecten van de september- en december circulaire. Daarnaast valt de stelpost autonome- en nominale ontwikkelingen vrij. Ook worden de afschrijvingen en rentelasten geactualiseerd.

12) Raadsvoorstellen
Deze aanmeldingen betreffen de budgettaire verwerking van de Economische visie, actualisatie grondexploitatie, beleidsnota Inclusie en antidiscriminatie en de raadinitiatieven bij de begroting 2026.

13) Overig
Naast de hierboven omschreven categorieën zijn er diverse veelal kleine aanmeldingen die niet verder gecategoriseerd worden. Alle aanmeldingen worden toegelicht in ‘bijlage 4.2 aanmeldingen per programma’.

2.3 Nieuw financieel beeld 2026-2030

Oplossingsrichtingen voorjaarsnota 2026
Ondanks de onzekere tijden binnen de gemeente begrotingen houdt de Provincie Noord Holland zich bij het uitvoeren van het financieel toezicht aan de aan het wettelijke voorschriften. De provincie Noord Holland beoordeeld de begroting derhalve op basis van het wettelijke criterium van structureel en reëel evenwicht. Structureel en reëel evenwicht betekent dat de structurele lasten gedekt dienen te worden met structurele baten. Dat houdt in dat tegenover de jaarlijks terugkerende kosten, voldoende jaarlijks terugkerende opbrengsten staan. Reëel ramen wil zeggen dat de lasten goed worden ingeschat dat ze passend zijn voor de taken. Is de begroting 2027 niet structureel en reëel in evenwicht dan dient het evenwicht tijdig in de meerjarenraming te worden herstel, uiterlijk in 2030.

Dit betekent dat tegenover de gestegen lasten als gevolg van de aanmeldingen oplossingen gevonden dienen te worden om te komen tot een structureel en reëel evenwicht. In onderstaande tabel zijn de oplossingsrichtingen verwerkt.

(-/- is Voordeel, +/+ is Nadeel)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Programmabegroting 2026	**1.267**	**-4.570**	**-1.104**	**-4.623**	**-7.548**
Raadsbesluiten met begrotingswijziging	-	-	-	-	-
Aanmeldingen voorjaarsnota 2026	-	-	-	-	-
	1.267	**-4.570**	**-1.104**	**-4.623**	**-7.548**
Oplossingsrichtingen					
01) Woonlasten in lijn met CPI brengen		-750	-1.050	-1.450	-1.450
02) Ombuigen Organisatie/Personeel		-500	-1.000	-1.000	-1.000
03) Inzetten mobiliteitsfonds	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
04) Stelpost Algemene uitkering			-1.600	-1.600	-1.600
05) Transformatieplan Jeugdwet	400	750	750	-963	-2.000
06) Ombuigen Wmo	-	-	-	-200	-400
07) Vrijval spaarvoorziening	-	-250	-250	-	-
	-600	**-1.750**	**-4.150**	**-6.213**	**-7.450**
Aanmeldingen voorjaarsnota 2026	**667**	**-6.320**	**-5.254**	**-10.836**	**-14.998**

(Bedragen x €1.000)

01) Woonlasten

Voor de ontwikkeling van de OZB is het uitgangspunt om de CPI raming van maart voor het komende jaar te gebruiken van het CBS. Dit jaar komt dit uit op 2,1%. Echter de wereld is sindsdien veranderd. Met name als gevolg van de Iran-oorloog worden inmiddels hele andere CPI's verwacht voor 2026 en 2027. Afgelopen weken hebben zowel De Nederlandse Bank als het Centraal Bureau van Statistiek aangepaste ramingen gepubliceerd:

Centraal Bureau Statistiek (april)	2026	2027	Over 2 jaar
CPI maart raming 2026	2,3%	2,1%	4,4%
Markverwachting (april)	3,8%	2,3%	6,2%
Tijdelijk verhoogde brandstof prijzen	***5,1%***	***1,8%***	***7,0%***
Langer verhoogde brandstof prijzen	5,3%	3,3%	8,8%

De Nederlandse Bank (24 maart)	2026	2027	Over 2 jaar
Najaarsraming 2025	2,4%	2,3%	4,8%
Actualisatie	3,1%	2,9%	6,1%
Ongunstig	3,5%	3,3%	6,9%
Zwaar	4,0%	5,1%	9,3%

In de voorjaarsnota 2025 zijn op basis van het coalitieakkoord de woonlasten in lijn gebracht met de werkelijke CPI in plaats van een stapeling van maart ramingen. In lijn met de voorjaarsnota 2025 wordt ook nu voorgesteld om de woonlasten te baseren op de meest actuele inzichten van de werkelijkheid. Het voorstel is aan te sluiten bij de aangepaste raming van het CBS en dan het "tijdelijke" scenario. De ontwikkeling van de woonlasten komt daarmee 2,2% hoger uit dan wanneer de maart-ramingen worden gehanteerd.

Ramingen CPI	2026	2027	Over 2 jaar
CPB maart raming (t+1)	2,6%	2,1%	4,8%
CBS (n.a.v. Iran oorlog)	5,1%	1,8%	7,0%
Verschil	**2,5%**	**-0,3%**	**2,2%**

Ombuigen Organisatie/Personeel

Op basis van de eerste onderzoeken wordt het mogelijk geacht op besparingen te realiseren op de ambtelijke organisatie. Deze besparing komt bovenop de reeds bestaande structurele opgave van €1.000.000 vanaf 2027 als gevolg van incidenteel budget in 2026. Een concrete invulling naar functies komt nog te vroeg. De besparingen zullen bij de begroting verder zijn geconcretiseerd.

Inzetten mobiliteitsfonds

Bij de uitbreiding van het betaald parkeren in Hilversum is besloten dat het voordelig saldo parkeren het bedragen van €1.500.000 niet mag overstijgen. Het begrote hogere voordeel wordt jaarlijks in de reserve mobiliteitsfonds gestort. Vooralsnog zijn er geen concrete plannen om de middelen in te zetten. Vanaf 2026 wordt jaarlijks ongeveer €1.800.000 in de reserve gestort vanuit de parkeeropbrengsten.

Voorgesteld wordt om vanuit de reserve de activiteiten te financieren, welke de mobiliteit bevorderen. Het gaat hier om lasten voor de fietsenkelder, verkeersveiligheid, gladheidsbestrijding, fietsbeleid e.d.

Stelpost Algemene uitkering

Afgelopen jaar (2025) zijn de gemeenten (deels) gecompenseerd door het ravijnjaar 2026 te dempen en compensatie te geven voor de hoge lasten voor de uitvoering van de jeugdwet. De compensatie voor de jeugdwet heeft plaatsgevonden voor de jaren 2025 t/m 2027. Voor de jaren na 2027 wordt door het Rijk nog steeds verwacht dat de jeugdlasten sterk zullen dalen als gevolg van de hervormingsagenda. Het Rijk heeft hiervoor de algemene uitkering al vanaf 2028 verlaagd. Voor Hilversum gaat dit om een daling van de algemene uitkering vanaf 2028 van €6.000.000. De toezichthouder staat toe om voor een deel van dit gat een stelpost op te nemen. Voor Hilversum ligt de hoogte van de toegestane stelpost rond de €1.600.000 vanaf 2028.

Transformatieplan Jeugd

Op dit moment maakt meer dan 13% van de Hilversumse jeugdigen gebruik van jeugdhulp. We streven ernaar dit te verminderen door in te zetten op preventie, normalisering en het versterken van algemene voorzieningen: de beweging van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag, zoals we eerder al met succes bij Wmo-zorg hebben gedaan..

We kijken daarbij naar de gehele jeugdketen, hanteren een systemische benadering van gezinnen, werken wijkgericht en in samenwerking met andere partners, zoals scholen, huisartsen en de GGD. Ook zetten we in op meer groepsgerichte ondersteuning. Het doel is om jeugdigen en gezinnen beter en eerder te ondersteunen en zwaardere hulp mogelijk te voorkomen.

We willen via de volgende lijnen vormgeven aan de transformatie:
1. Buurtteams – 9 maanden tot 100
2. Collectiveren van ondersteuning
3. Versterken voorveld en creëren synergie
4. Anders inkopen en/of insourcen (zelf uitvoeren van werkzaamheden)
5. Afspraken met ketenpartners

In 2026 willen we hiervoor een investering doen van €400.000, om de nieuwe werkwijze op te zetten. In 2028 en in 2029 investeren we € 750.000 voor de uitrol, doorontwikkeling en bestendiging van de nieuwe werkwijze. Vanaf 2029 verwachten een netto besparing te realiseren. In 2029 bedraagt deze besparing naar verwachting €962.500 en vanaf 2030 structureel € 2 miljoen.

Ombuigen Wmo

Indien de beweging die is ingezet bij de Wmo versneld en uitgebreid wordt is het mogelijk om op termijn nog op besparingen te komen

Vrijval spaarvoorziening

In lijn met de opmerkingen van de accountant ten aanzien van de spaarvoorziening wordt de voorziening in 2027 en 2028 verlaagd. Uit nadere analyse en de door te voeren harmonisatie zal blijken wat de gewenste hoogte van de spaarvoorziening is. Het in balans brengen van ambities, taken, capaciteit en budget zal het uitganspunt zijn.

2.4 Reserves mutaties

Er wordt voorgesteld om per saldo € 3.869.000 meer te onttrekken vanuit de reserves. Dit saldo is inclusief een dotatie van €3.562.000 aan de nog in te stellen reserve 'Klimaat- en energiebeleid CDOKE'. Voor de details ten aanzien van de op te richten reserve wordt verwezen naar het raadsbesluit bij de voorliggende voorjaarsnota 2026. In onderstaande tabellen zijn de wijzigingen op de reservemutaties met toelichtingen weergegeven.

(-/- is onttrekking, +/+ is storting)

Progr.	Omschrijving	Reservemutaties Voorjaarsnota 2026				
		2026	2027	2028	2029	2030
1	Stedelijke ontwikkeling	874	-252	-900	-	-
1	Mobiliteitsfonds	40	285	285	285	285
1	Klimaat- en energiebeleid CDOKE	3.562	-	-	-	-
2	Onderwijshuisvesting	142	-1.553	-248	-500	-
3	Opvang Oekraïners	-640	-	-	-	-
3	Europees Sociaal Fonds (EUSF)	-200	-	-	-	-
4	Reserve Herindeling	-827	-	-	-	-
5	Algemene reserve	-6.803	-	-	-	-
	Totaal reservemutaties	**-3.852**	**-1.520**	**-863**	**-215**	**285**

(Bedragen €1.000)

Stedelijke ontwikkeling

Verkoop panden en gronden
Door een aantal verschuivingen tussen jaren in de verkoopramingen verwachten wij een extra storting van €1.354.000 in 2026 en van €948.000 in 2027. Daarnaast wordt de verwachte storting in 2028 met €900.000 verlaagd.

Herstel Orchideestraat 10
In raadsinformatiebrief 2024-59 inzake de verkoop perceel Orchideestraat 10 is reeds aangekondigd dat het aan de raad zal worden voorgelegd om de kosten voor de herinrichting van de openbare ruimte en herstelwerkzaamheden ten lasten te brengen van de reserve Stedelijke ontwikkeling. Voorgesteld wordt om in 2026 €480.000 te onttrekken uit de reserve ter dekking van de te maken kosten.

Voorbereidingskosten stedenbouwkundig plan Sportpark (2027 onttrekking €1.200.000)
Voor 2027 is een budget van € 1,2 miljoen nodig voor de voorbereidingskosten van het project Sportpark. Wij stellen voor dit bedrag op te nemen in de begroting van 2027 en te dekken uit de reserve Stedelijke Ontwikkeling. Hiermee kan onder andere de uitvoering van het deelproject Verkenning OV-knoop, waarin de gemeente samenwerkt met ProRail, worden voortgezet. Eerder heeft de raad bij de Voorjaarsnota 2025 al besloten om de voorbereidingskosten in 2025 en 2026 van dit project eveneens ten laste van dezelfde reserve te brengen.

Mobiliteitsfonds

Parkeren
Er worden hogere parkeeropbrengsten verwacht vanwege een toename in naheffingsaanslagen en een toename in abonnementen van de garage Gooiland. De definitieve uitvoeringsovereenkomst 2026 met CPS is in deze aanmelding verwerkt. Conform afspraken die volgen uit het parkeerbeleid wordt het saldo boven de €1,5 miljoen in de reserve mobiliteitsfonds gestort. De voorgestelde storting bedraagt € 305.000 per jaar.

Uitvoeringsprogramma deelmobiliteit
Hilversum gaat deelmobiliteit (deelauto's, deelfietsen en deelscooters) een vaste plek geven in het mobiliteitssysteem om de parkeerdruk te verlagen, duurzame en gezonde mobiliteit te stimuleren en de bereikbaarheid van voorzieningen en ondernemers voor zo veel mogelijk inwoners te verbeteren. Het uitvoeringsplan deelmobiliteit 2026-2030 bevat concrete maatregelen zoals de realisatie van locaties voor

deelmobiliteit, uitbreiding van het aanbod en het organiseren van acties om deelmobiliteit toegankelijk te maken. Voorgesteld de lasten te onttrekken uit de reserve mobiliteitsfonds (2026:€265.000 en daarna €20.000).

Klimaat- en energiebeleid CDOKE

Zoals vermeldt in de collegebrief inzake de septembercirculaire 2025 van 7 oktober 2025 is van het rijk een bedrag van €3.562.000 ontvangen ten behoeve van de uitvoering van de het klimaat en energiebeleid gericht op het reduceren van de CO2-uitstoot (CDOKE uitkering). Het bedrag is bedoelt voor de periode 2027-2030. Om het bedrag de komende jaren te kunnen inzetten wordt voorgesteld de middelen in de op te richten reserve Klimaat- en energiebeleid CDOKE te storten. Voor de details ten aanzien van de op te richten reserve wordt verwezen naar het raadsvoorstel bij de voorliggende voorjaarsnota 2026.

Onderwijshuisvesting

Met de voortgangsrapportage Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting 2025 (IHP) en IKC beleid (raadsvergadering van 10 december 2025) is de raad geïnformeerd over de voortgang van het IHP. In lijn met deze rapportage worden de onderliggende mutaties van de reserve onderwijshuisvesting aan de raad voorgelegd. Per saldo wordt voorgesteld om €2.159.000 te onttrekken tijdelijke huisvesting.

Opvang Oekraïners

De raad heeft op 20 december 2023 de Beleidsagenda asielaanpak vastgesteld. Daarmee zijn uitgangspunten en een afwegingskader vastgesteld op basis waarvan de asielopvang vormgegeven zal worden. Dit beleidskader is verder uitgewerkt in het Plan van Aanpak Asiel. Met het verdeelbesluit van december 2024 is de taakstelling verlaagd naar 434 (dit was 536), te realiseren voor 1 juli 2025. Met 174 plekken in de tijdelijke noodopvanglocatie in hotel Gooiland, is die taakstelling niet gehaald.

De taak van de gemeente is om locaties aan te wijzen. Verbouw en beheer liggen bij COA. Gemeenten ontvangen middelden vanuit het gemeentefonds (algemene uitkering) voor het realiseren van opvangplekken. Daarnaast heeft de provincie een subsidie beschikbaar gesteld. We zijn aan het onderzoeken of een deel van de voorbereidingskosten hieruit gedekt kunnen worden. Omdat nog onbekend is hoe hoog deze bedragen zullen zijn, is hier nog geen rekening mee gehouden. De uitgaven worden geraamd op € 640.000. Het voorstel is om de incidentele uitgaven van € 640.000 te dekken uit de reserve opvang Oekrainers.

Europees Sociaal Fonds (EUSF)

Wij stellen voor om een onttrekking van € 200.000 te doen uit de reserve ESF voor het uitvoeren van een gerichte beoordeling van het huidige uitkeringsbestand. Met deze inzet kunnen wij in beeld brengen welke re-integratietrajecten het meest passend zijn. Dit maakt het mogelijk om gerichter toe te leiden naar arbeid of participatie. De voorgestelde onttrekking draagt daarmee direct bij aan effectieve arbeidsinspanning en een doelmatige uitvoering van het re integratiebeleid en voldoet daarmee aan de doelstelling van de reserve

Reserve Herindeling

Er worden kosten gemaakt als gevolg van de samenvoeging met Wijdemeren. Een groot deel van deze kosten worden gedekt uit de Arhi-middelen vanuit het Rijk middels de Algemene Uitkering. Wegens timing verschillen tussen de uitgaven en opbrengsten Arhi-middelen is middels de voorjaarsnota 2025 de reserve “Herindeling” gevormd om dit effect te egaliseren. Tijdens de eindejaarsrapportage is een begroting opgesteld bestaande uit diverse projecten/activiteiten ten behoeve van de samenvoeging met Wijdemeren. Niet alle beoogde projecten/activiteiten zijn uitgevoerd in 2025 waardoor de uitgaven € 827.000 lager waren dan begroot. In 2025 is de reserve onttrekking hierop aangepast. De onderliggende projecten/activiteiten zullen naar verwachting in 2026 worden uitgevoerd, derhalve wordt voorgesteld deze lasten te dekken met een additionele onttrekking vanuit de reserve Herindeling van €827.000.

Algemene reserve

De raad heeft op 13 mei 2026 ingestemd met het openen van de grondexploitatie Koninginneweg per 1 januari 2026 met een tekort van €6.803.000. Volgens de BBV moet dit bedrag direct worden voorzien. In lijn met het raadsbesluit wordt de voorziening gevormd vanuit de algemene reserve.

Te vormen reserves

Ten slotte wordt voorgesteld een reserve te vormen ten behoeve van de uitvoering van de het klimaat en energiebeleid gericht op het reduceren van de CO2-uitstoot (CDOKE uitkering). Voor de details ten aanzien van de op te richten reserve wordt verwezen naar het raadsvoorstel bij de voorliggende voorjaarsnota 2026.

2.5 Investeringsprogramma

Gelet op het grote financiële belang van onze investeringsportefeuille presenteren wij in deze paragraaf de ontwikkelingen op het gebied van de investeringen. Hierbij gaat het om de actualisatie van de geplande investeringen en het toevoegen van nieuwe investeringen.

Overeenkomstig de financiële verordening worden met de voorjaarsnota ook de wijzigingen in de geplande investeringen vastgesteld. De wijzigingsvoorstellen hebben direct invloed op de kapitaallastenontwikkeling. Onderstaande tabel geeft inzicht in het investeringsvolume per jaarschijf zoals opgenomen in het investeringsprogramma van de gemeente Hilversum. In de bijlage 4.2 Investeringsprogramma worden de investeringen nader toegelicht.

Reeds genomen raadsbesluiten tot de voorjaarsnota
Vooruitlopend op deze voorjaarsnota heeft u als raad op 28 januari 2026 besloten een netto krediet van afgrond € 7,4 miljoen te verlenen voor de vervanging van de riool persleidingen Diependaalselaan en Van Riebeeckweg. Daarnaast heeft u 4 maart 2026 ingestemd met de aankoop van het perceel met monumentale villa voor € 450.000.

Ook heeft de raad in mei besloten het krediet 'Centrumring' van € 13 miljoen vrij te geven. Deze investering, oorspronkelijk opgenomen als sterretjespost in het investeringsprogramma 2023, is hierdoor verschoven naar het jaar 2026. In de onderstaande tabel is deze investering daarom vanaf het jaarschijf 2026 zichtbaar.

Investeringsontwikkelingen voorjaarsnota

Bedragen x 1.000
Verlaging investeringsvolume -, Verhoging investeringsvolume +

	2026	2027	2028	2029	2030
Investeringsprogramma 2026-2030 (PB 2026)	30.586	94.625	22.421	21.667	275
Raadsbesluit: Vervangen riool persleidingen	7.390	-	-	-	-
Raadsbesluit: Aankoop dienstwoning laan 1940-1945	450	-	-	-	-
Raadsbesluit: Centrumring	13.000	-	-	-	-
Actualisatie voorjaarsnota 2026	**26.063**	**37.588**	**901**	**10.989**	**62.136**
Totaal Investeringsprogramma 2026 - 2030	**77.489**	**132.213**	**23.322**	**32.656**	**62.411**

2026 In 2026 is het investeringsvolume door een aantal separate raadsbesluiten verhoogd. Aanvullend wordt voorgesteld om het investeringsvolume met € 38,8 miljoen te verhogen tot een totaal van € 90,3 miljoen. Deze verhoging komt voornamelijk door het verschuiven van middelen binnen het 'Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2023-2027' (IHP) en het verwerken van de recente raadsbesluit over de 'Actualisatie Stedenbouwkundig Plan Sportpark 2026 & Financiën gebiedsontwikkeling Sportpark'.

2027 Voorgesteld wordt om het investeringsvolume in 2027 met afgerond € 37,6 miljoen te verhogen. Dit is een gevolg van een aantal aanmeldingen waarvan de grootste het verschuiven binnen het IHP

2028 Voorgesteld wordt om het investeringsvolume in 2028 te verhogen met afgerond € 0,9 miljoen. Dit is een gevolg van het verschuiven in de planning van Programma Groen en de wijzigingen in het IHP.

2029 Voorgesteld wordt om het investeringsvolume in 2029 te verhogen met afgerond € 10,9 miljoen. Dit is een gevolg van het opnemen van de geplande investeringen 'de Infrastructurele maatregelen 2029', het IHP, en de investering in renovatie en verduurzaming van gemeentelijke huisvesting..

2030 Voorgesteld wordt om het investeringsvolume in 2030 te verhogen met afgerond € 62,1 miljoen. Dit is een gevolg van het opvoeren van de een aantal sterretjesposten zoals 'Verbetering OV-knoop Sportpark' voor € 16,2 miljoen, Resterende investeringen hoofdplan structuur Sportpark en het opvoeren van het IHP 2029 van € 12,9 miljoen.

Indexatie van lopende investeringen
Het is niet gebruikelijk om investeringsprogramma's te indexeren, toch is er een noodzaak om operationele investeringen voor het beheer van de openbare ruimte te indexeren in overeenstemming met de CBS-gegevens. De operationele kosten verbonden aan bijvoorbeeld riolering zoals materiaalkosten, zijn onderhevig aan inflatie en stijgen in de loop der tijd. Het niet indexeren van het budget zou kunnen resulteren in een tekort aan middelen om de noodzakelijke werkzaamheden uit te voeren. Het is daarom van belang om het budget voor beheer en onderhoud in lijn te houden met de algemene prijsstijgingen, zoals weerspiegeld in de CBS-indexcijfers. De Riolering GWP 2021-2026 wordt vanaf 2026 met 2,1%.

Nieuwe investeringen
In deze voorjaarsnota wordt voorgesteld om een aantal nieuwe investeringen op te nemen in het investeringsprogramma. Dit betreft onder andere investeringen die nodig zijn voor de aankoop van het pand aan de Hoge Naarderweg 5, en het opvoeren van nieuwe jaarschijven conform de beheersplannen. Om een volledig beeld van de toekomstige investeringen aan de raad te kunnen geven wordt met deze voorjaarsnota voorgesteld een aantal sterretjesposten op te voeren zoals 'Centrumgebied Hilversumse Meent' van € 16,8 miljoen en 'Verbetering OV-knoop Sportpark' van € 16,2 miljoen. Voor deze investering is, conform artikel 5.3 van de financiële verordening Hilversum, een aanvullend raadsvoorstel nodig om de investering vrij te geven.

Besluitvorming over het investeringsprogramma 2026-2030
De bijgestelde investeringen en de nieuwe investeringen voor de jaren 2026 tot en met 2030 zijn met toelichtingen opgenomen in de bijlage 4.2 Investeringsprogramma. Wij stellen u voor om de aanpassingen voor 2026 vast te stellen. Het investeringsprogramma 2027-2030 wordt onderdeel van de Programmabegroting 2027. De autorisatie van de investeringen 2027, met uitzondering van de sterretjesposten, gebeurt bij het vaststellen van de Programmabegroting 2026.

B**ijstelling investeringen uit het investeringsprogramma voor 2026**
Met de Voorjaarsnota 2026 wordt het huidig jaar en het meerjarenperspectief t/m 2030 weergegeven. Aanvullend op deze voorjaarsnota zijn een aantal investeringen uit voorgaande jaren (2021, 2022, 2023 en 2024) geactualiseerd. Voorgesteld wordt om het investeringsvolume voor jaarschijf 2025 en eerder te verlagen met afgerond € 23,2 miljoen. Deze verlaging wordt voornamelijk veroorzaakt door de verschuiving van middelen binnen de jaarschijven van het programma Groen, Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting en het ontvangen van extra subsidie voor de Ondergrondse fietsenstalling. Met de vaststelling van de Voorjaarsnota 2026 worden eveneens deze wijzigingsvoorstellen vastgesteld.

In de bijlage 4.2 Investeringsprogramma worden de investeringen nader toegelicht.

2.6 Schuldquote over tijdshorizon van 10 jaar

Op basis van het huidige MPG en investeringen in de aanmeldingen in de voorjaarsnota komt de schuldquote over een tijdshorizon van 10 jaar uit op 158%. In lijn met de startnotitie betreft de voorjaarsnota 2026 het huidige grondgebied Hilversum.

Omschrijving	Netto schuldquote tijdshorizon 10 jaar Begroting 2026	Voorjaarsnota 2026	Maximale Schuldquote
Actuele schuld	268.545	248.728	248.728
Investeringen	381.572	429.643	310.307
Schuld (10 jaar)	**650.117**	**678.371**	**559.035**
Baten	**408.598**	**430.027**	**430.027**
Extra kapitaallasten	*20.738*	*22.874*	*17.571*
Netto schuldquote*	**159%**	**158%**	**130%**

** aannames/berekeningen in lijn met financiële startegie (RIB 2025-63)* (Bedragen x €1.000)

De verwachte schuldquote over 10 jaar komt daarmee uit boven de 130%. In de collegebrief "Actualiteiten Hilversumse gemeentefinanciën" van 24 april 2026 geeft het college aan te willen blijven investeren voor de inwoners van onze stad, echter de noodzaak om bij te sturen dient zich aan. De huidige omvang van de plannen is niet langer passend op het beeld van de huidige vooruitzichten.

De noodzakelijk bijsturing wordt de komende periode nader uitgewerkt. Op korte termijn ontvangt de raad een brief met het proces om hierover in gesprek te gaan met de raad. Zoals is toegezegd zal dit gesprek plaatsvinden na de voorjaarsnota 2026 en voor de begroting.

In het te starten proces/gesprek zal eveneens invulling gegeven worden aan de het amendement A25-127 - Financiële strategie met realisme en de motie M26-49 Realistische ontwikkelambities binnen financiële kaders

3 Uitgangspunten begroting

3.1 Gemeente Hilversum

Inleiding
In dit hoofdstuk presenteren wij de voorgestelde kaders en uitgangspunten voor de begroting 2027-2030.

Algemeen
De prijzen van goederen en diensten zijn aan inflatie onderhevig. Inflatie treedt op wanneer er sprake is van een algemene stijging van de prijzen van goederen en diensten (niet alleen van individuele producten). Dit heeft als resultaat dat je vandaag minder kunt kopen voor € 1 dan gisteren.

Als gevolg van eventuele inflatie kan in de toekomst minder maatschappelijk effect gerealiseerd worden dan met hetzelfde geld nu. Om de maatschappelijke doelstellingen te kunnen blijven realiseren maken wij jaarlijks de overweging om budgetten (deels) te corrigeren voor de inflatie. **Het is en blijft immers een politieke overweging om de extra kosten af te wegen tegenover het gewenste maatschappelijke effect.**

Hoofdlijnen
In de onderstaande tabel presenteren wij de hoofdlijnen van de uitgangspunten:

Omschrijving	Uitgangspunt
Onroerendezaakbelasting	Consumentenprijsindex (CPI) 2,1%. Vanuit het Centraal Economisch plan 2026 (maart raming) van het Centraal Planbureau blijkt een verwachte CPI voor 2027 van 2,1%.
Afvalstoffenheffing	Kostendekkend/ Consumentenprijsindex CPI
Rioolheffing	Kostendekkend/ CBS-prijsindex voor de GWW-sector maart (deelgebied 4221, Werken voor vloeistoffen)
Woonlasten als geheel (OZB, riool- en afvalstoffenheffing)	CPI 2,1% **De ontwikkeling/raming van de woonlasten maakt voor 2027 ook onderdeel uit van de gezamenlijke kadernota en niet van de voorjaarsnota 2026.**
Lonen en pensioenpremie	CAO en/of raming
Investeringen onderwijshuisvesting	BDB-index (maart)
Investeringen (en kosten) gemeentelijk watermanagement plan (rioleringen)	CBS-prijsindex voor de GWW-sector maart (deelgebied 4221, Werken voor vloeistoffen)
Uitgaande subsidies	Voorgaande jaren werd de subsidie-indexatie bepaald door de CPI raming maart. Voor 2027 komt deze uit op 2,1%. Echter vanwege de aangenomen motie ‘M25-128: Geen stille bezuiniging voor maatschappelijke organisaties’ wordt voorgesteld om voor de indexatie 2027 het gemiddelde te nemen van de ontwikkeling van de

	CPI (2.1%) en de CAO-lonen (3,4%). Dit resulteert in een indexatie van 2,75%.
Marktgelden	CPI 2,1%
Overige lokale leges, rechten en heffingen	Wettelijk vastgesteld tarief
(Reken)rente	Berekende omslag

Begroten in onze gemeente Hilversum

Het uitgangspunt bij het opstellen van de begroting voor volgend jaar is het prijspeil van het begrotingsjaar (2027). De begroting bestaat hierdoor meerjarig uit structurele (gelijke) budgetten. Naast de meerjarig gelijke budgetten bestaan er incidentele budgetten. Voorbeelden van deze incidentele budgetten zijn de verwachte lasten en baten voortkomend uit grondexploitaties, maar ook bijvoorbeeld incidentele budgetten vanuit het coalitieakkoord.

Voor een aantal budgetten hanteren wij echter niet hetzelfde prijspeil. Bij deze budgetten houden wij meerjarig rekening met toekomstige ontwikkelingen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de algemene uitkering, de onroerendezaakbelasting en de stelpost autonome en nominale ontwikkeling.

Categorie	Wijze van begroten
Algemene uitkering	Bij de algemene uitkering sluiten we aan bij de circulaires van het Gemeentefonds. Het Gemeentefonds gaat uit van stijgende uitgaven en compenseert de gemeenten hiervoor. Dit gebeurt met het zogenaamde accres. De gemeente heeft hier geen invloed op.
Onroerendezaakbelasting	Meerjarig (de jaren volgend op het begrotingsjaar) gaan wij bij de onroerendezaakbelasting uit van een jaarlijks stijgende opbrengst. Hierbij is in voorgaande jaren, in lijn met het coalitieakkoord, het uitgangspunt gehanteerd dat de totale woonlasten niet meer stijgen dan de inflatie (CPI-raming) en een verwachte stijging van het aantal woningen per jaar.
Stelpost autonome ontwikkelingen	In de programmabegroting wordt een stelpost autonome ontwikkelingen opgenomen. De stelpost kan worden ingezet ter compensatie van autonome ontwikkelingen. De hoogte van de stelpost is jaarlijks € 2.000.000 (hoogte is historisch bepaald). Jaarlijks hogen wij de stelpost vanaf het laatste jaar structureel op met € 2.000.000. In de Voorjaarsnota 2026 hebben wij dit verwerkt voor het begrotingsjaar 2030.
Stelpost nominale ontwikkelingen	In de programmabegroting wordt een stelpost nominale ontwikkelingen opgenomen. Deze stelpost kan worden ingezet ter compensatie van de nominale ontwikkelingen. De hoogte van de stelpost is jaarlijks € 3.000.000 (hoogte is historisch bepaald). Jaarlijks hogen wij de stelpost vanaf het laatste jaar structureel op met € 3.000.000. In de Voorjaarsnota 2026 hebben wij dit verwerkt voor het begrotingsjaar 2030.

Indexeren in onze gemeente

De begroting bestaat uit meerdere kostensoorten, welke ieder anders op inflatie reageren. Per categorie hanteren wij een andere afweging/werkwijze om de begroting op te stellen naar het prijspeil van het begrotingsjaar. Wij onderscheiden de volgende categorieën.

Categorie	Wijze van begroten
Onroerendezaakbelasting (OZB)	Het OZB-tarief volgt uit de bij de begroting opgestelde woonlasten notitie. Bij de vaststelling van de totale woonlasten worden de volgende uitgangspunten gehanteerd: • Stabiele meerjarige tarieven en • Voor het begrotingsjaar een stijging van het tarief ten opzichte van voorgaand jaar met het CPI-percentage. Jaarlijks wordt, bij het opstellen van de programmabegroting, de politieke afweging gemaakt of bovenstaande uitgangspunten gehandhaafd blijven (zie ook categorie 'woonlasten').
Afvalstoffenheffing	Onze uitgangspunten bij het bepalen van de afvalstoffenheffing zijn: • 99% Kostendekkend (De kosten mogen, op basis van wet- en regelgeving, maximaal 100% kostendekkend zijn). • Stabiele meerjarige tarieven. • Voor het begrotingsjaar een stijging van het tarief ten opzichte van voorgaand jaar met het CPI-percentage. Jaarlijks wordt, bij het opstellen van de programmabegroting, de politieke afweging gemaakt of bovenstaande uitgangspunten gehandhaafd blijven (zie ook categorie "woonlasten")
Rioolheffing	De uitgangspunten bij het bepalen van de rioolheffing zijn: • 99% Kostendekkend (De kosten mogen, op basis van wet- en regelgeving, maximaal 100% kostendekkend zijn). • Stabiele meerjarige tarieven. • Voor het begrotingsjaar een stijging van het tarief ten opzichte van voorgaand jaar met de CBS-prijsindex voor de GWW-sector maart (deelgebied 4221, Werken voor vloeistoffen). Dit is in lijn met het vastgestelde GWP 2021-2026. Jaarlijks wordt, bij het opstellen van de programmabegroting, de politieke afweging gemaakt of bovenstaande uitgangspunten gehandhaafd blijven (zie ook categorie "woonlasten")
Woonlasten als geheel (OZB, riool- en afvalstoffenheffing)	Uitgangspunten voor de woonlasten zijn: Bij de gezamenlijke woonlasten beoordelen wij of voldaan wordt aan het coalitieakkoord. Hierin is het volgende opgenomen: *"De gemiddelde woonlasten stijgen jaarlijks niet meer dan het inflatiepercentage".* Dit betekent een stijging van de woonlasten ten opzichte van voorgaand jaar met het CPI-percentage. Gezien de voorschriften ten aanzien van het minimaal kostendekkend zijn van de riool- en afvalstoffenheffing dienen hiervoor veelal de OZB-tarieven aangepast te worden. Jaarlijks wordt, bij het opstellen van de programmabegroting, de politieke afweging gemaakt of bovenstaande uitgangspunten gehandhaafd blijven. **De ontwikkeling/raming van de woonlasten maakt voor 2027 ook onderdeel uit van de gezamenlijke kadernota en niet van de voorjaarsnota 2026.**

(Reken)rente	De rente op de geld- en kapitaalmarkt wordt voornamelijk bepaald door het beleid van de Europese Centrale Bank (ECB) en andere macro-economische ontwikkelingen. Voor de toerekening van de rentelasten wordt gebruik gemaakt van de rente-omslagmethode. Het totaal van de rentelasten wordt 'omgeslagen' over het geheel van de investeringen. De rentelasten betreffen het totaal van de rentelasten op de langlopende geldleningen en de kortlopende financiering minus de renteopbrengsten van overtollige middelen en verstrekte geldleningen. Deze rentelasten wordt vervolgens d.m.v. het rente omslagpercentage verdeeld over de programma's (onderdeel van de kapitaallasten op investeringen). Zodra de afwijking tussen de gehanteerde omslagrente en de werkelijke rentelast groter wordt dan 0,5% dient de gehanteerde omslagrente aangepast te worden. Aanpassingen kunnen worden doorgevoerd via de voorjaarsnota en/of programmabegroting (Het rente omslagpercentage zoals opgenomen in de programmabegroting 2026 bedraagt 1,1% (2025: 1,2% en 2024: 1,6%) .
Investeringen (afschrijvingen)	Investeringen zijn eveneens onderhevig aan de nominale ontwikkelingen en worden beïnvloed door loon –en prijsaanpassingen. De investeringen verschillen van elkaar in aard en omvang. Om deze reden worden investeringen niet standaard geïndexeerd. Investeringen worden beoordeeld en eventueel bijgesteld op individueel niveau.
Onderwijshuisvesting (investeringen)	In lijn met het Integraal Huisvestingsplan (IHP) worden de investeringen onderwijshuisvesting jaarlijks geïndexeerd met de BDB-index (maart). Dit gebeurt jaarlijks bij de voorjaarsnota. Het ophogen van de investeringskredieten zorgt op termijn voor een toename van de rente en afschrijvingslasten, ofwel kapitaallasten.
Riolering (investeringen)	In lijn met het Gemeentelijk Watermanagement Plan (GWP) worden de investeringen jaarlijks geïndexeerd met het CBS-prijsindex voor de GWW-sector maart (deelgebied 4221, Werken voor vloeistoffen).
Lonen en salarissen	De lonen en salarissen volgen de cao-gemeenteambtenaren. In afgelopen jaren is het verschillende keren voorgekomen dat de begroting opgesteld wordt zonder dat de CAO bekend is voor het begrotingsjaar. Op basis van veronderstellingen worden dan de verwachte loonstijgingen bepaald en verwerkt in de begroting. Jaarlijks dient op basis van geldende CAO en/of verwachte aanpassingen de totaal personeelslasten bepaald.
Uitgaande subsidie	Voorgaande jaren werd de subsidie-indexatie bepaald door de CPI raming. Echter vanwege de aangenomen motie 'M25-128: Geen stille bezuiniging voor maatschappelijke organisaties' wordt voorgesteld om voor de indexatie 2027 het gemiddelde te nemen van de ontwikkeling van de CPI en de CAO-lonen. Jaarlijks wordt de politieke afweging gemaakt of bovenstaande uitgangspunten gehandhaafd blijven.
Specifieke uitkeringen (SiSa)	Specifieke uitkeringen worden van het rijk ontvangen om bepaalde taken uit te voeren en betreffen geoormerkte middelen. Dit betekent dat wanneer middelen niet worden uitgegeven dat deze terugbetaald dienen te worden aan het rijk. De indexatie van deze middelen vindt plaats door aanpassingen in het beschikbare budget door het rijk. De indexatie is, behoudens politieke lobby, vrijwel niet te beïnvloeden door de gemeente.

Reguliere budgetten	Voor het restant van de budgetten geld dat deze niet structureel worden geïndexeerd. Voor deze budgetten geld dat jaarlijks wordt bekeken welke budgetten nodig zijn om de werkzaamheden uit te kunnen blijven voeren. Vaak liggen hier contractuele afspraken aan ten grondslag (bijvoorbeeld bij de ingekochte zorg en ICT). Het kan ook voorkomen dat budgetten niet jaarlijks worden opgehoogd, maar bijvoorbeeld elke 5 jaar. Dit kan ook samenlopen met de aanpassingen van de onderliggende beleidsnota's
Beheersplannen	Uit de beheersplannen (exploitatielasten) blijkt welke budgetten nodig zijn om de huidige kapitaalgoederen te onderhouden (gebouwen, wegen, groen etc.). Deze worden jaarlijks geactualiseerd. Deze categorie wordt derhalve gelijk behandeld als de categorie reguliere budgetten.

Dekking hogere lasten als gevolg van indexeren

Bovenstaande lasten dienen in eerste instantie opgevangen te worden door de hogere baten, de stelpost autonome- en nominale ontwikkelingen. Indien gewenst/noodzakelijk kunnen ook andere politieke keuzes voor dekking zorgen:

- Op basis van politieke overwegingen kan besloten worden indexaties op een andere wijze toe te passen.
- Er kunnen politieke keuzes gemaakt worden ten aanzien van de uit te voeren activiteiten in de begroting (bezuinigen)
- Er kunnen politieke keuzes gemaakt worden die leiden tot hogere baten (belastingverhoging)
- Ook is het mogelijk de hogere lasten te dekken vanuit de algemene reserve.

Algemene reserve

Indien de begrote lasten hoger zijn dan de begrote baten dan is er sprake van een niet sluitende begroting. Indien dit incidenteel voorkomt kan ervoor gekozen worden het nadelige saldo te onttrekken uit de algemene reserve. Indien er structureel sprake is van een niet sluitende begroting dan zal de provincie bij het uitvoeren van haar toezichtstaken eisen dat er structurele oplossingen worden gevonden om de tekorten te dekken (verhogen belastingen en/of bezuinigingen).

3.2 Wijdemeren en Hilversum 'Samen sterker'

Deze paragraaf maakt ook onderdeel uit van de gezamenlijke kadernota en schets de verhouding tussen beide documenten.

In de “Startnotitie harmoniseren financiën” van 28 oktober 2025 is aangegeven dat de colleges, raden en ambtelijke organisaties van Wijdemeren en Hilversum samen werken aan de herindeling, maar hebben ieder bevoegdheden en verantwoordelijkheden die in de loop van de tijd veranderen. Voor 2026 betekent dit dat:

- de P en C producten voor 2026 voor beide gemeenten worden voorbereid door de samengevoegde ambtelijke organisatie. Het financieel toezicht van de provincie op Wijdemeren is vanwege de aanstaande herindeling ook in 2026 van kracht;
- Vanwege de herindeling stellen beide gemeenteraden in november 2026 géén programmabegroting 2027 vast, maar dat vindt plaats op 4 januari 2027 door de nieuw gekozen gemeenteraad van Hilversum;
- In de loop van 2027 stelt de nieuwe gemeenteraad de jaarrekeningen van Wijdemeren en Hilversum vast over 2026. Het toezicht op Wijdemeren vervalt en wordt op Hilversum ingesteld, tot goedkeuring van de begroting door Gedeputeerde Staten.
- **In 2026 stellen Wijdemeren en Hilversum elk een ‘eigen’ voorjaarsnota vast over 2026 en een meerjarenraming 2027-2031 die (alleen) gaat over het eigen grondgebied en middelen: een beleidsarm doorkijk-document ‘alsof er niets wijzigt’. Uitzondering zijn de lasten/baten voor medewerkers van Wijdemeren die in 2026 in Hilversum werken.**
- Wijdemeren en Hilversum stellen gezamenlijk een gelijkluidende kadernota (of consolidatienota, of uitgangspuntennota 2027-2031) voor de te consolideren begroting 2027 op en stellen deze vast.
- Daarnaast stellen beide raden de belastingverordeningen voor 2027 vast, met uitzondering van de OZB. In artikel 216 en 217 van de Gemeentewet is geregeld dat de raad via belastingverordeningen vaststellen welke belastingen gelden en welke onderdelen daarin moeten worden opgenomen.

De huidige begrotingen van beide gemeenten vormen het uitgangspunt voor de technische harmonisatie in deze gezamenlijke kadernota. In beide gemeenten wordt in de voorjaarsnota (die in dezelfde raadsvergadering wordt behandeld) de bijstelling van de begroting als gevolg van autonome ontwikkelingen en nieuwe beleidsontwikkelingen geregeld. Het saldo van de begroting na wijzingen in de voorjaarsnota’s vormt het vertrekpunt van de kadernota.

4 Bijlagen

4.1 Financiële ontwikkelingen programma's

In deze paragraaf worden de aanmeldingen per programma in detail toegelicht. Een aantal aanmeldingen hebben betrekking op meerdere programma's. Desbetreffende aanmeldingen worden dan bij meerdere programma's toegelicht

4.1.1 Programma Wonen en leven

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Begroting Regio Gooi en Vechtstreek 2027-2030	0	101	101	101	101

De kaderbrief (en de concept begroting) van de regio Gooi en Vechtstreek is doorgerekend. De presenteerde cijfers zijn exclusief de GAD. Vooralsnog wordt verwacht dat de GAD middelen neutraal (middels de woonlasten) verwerkt kunnen worden. Deze aanmelding raakt meerdere programma's. Per saldo gaat het om een structureel nadeel van €872.000 vanaf 2027.

Formatie hersteloperatie cultuur	-17	-33	-33	-33	-33

Voor cultuur is structurele formatie uitbreiding met 1 fte noodzakelijk. Structurele capaciteit is nodig vanwege een structureel tekort aan capaciteit voor cultuur, resulterend in flink oplopende werkdruk de afgelopen jaren en structureel incidentele externe inhuur om het structurele werk gedaan te krijgen. Daarnaast zijn achterstanden ontstaan die we momenteel met extra externe inhuur het hoofd bieden. We concluderen dat de reguliere bezetting te krap is in relatie tot het brede pakket aan accounts en cultuurpartijen in de stad met de bijbehorende administratieve processen. Zonder formatie-uitbreiding vallen we vanaf medio 2026 terug in de situatie die we nu het hoofd aan het bieden zijn. Wanneer geen financiële ruimte wordt gemaakt is de consequenties dat het cluster drastisch teruggaat in beleidsinzet en ondersteuning van de culturele partijen buiten. De relaties met de stad en de regio zullen op een (nog) lager pitje komen te staan en de sector zal meer zelf regie moeten nemen. Er is geen ruimte voor 'nieuw' werk of kansen die zich voordoen. Beleidsinhoudelijk werk zal naar de achtergrond verdwijnen, men zal administratief doen wat nodig is om de huidige afspraken door te laten lopen, er is geen ruimte voor beleidsontwikkeling. Hetgeen betekent dat wij stoppen met de voorbereiding van nieuw collectiebeleid, cultuurbeleid, evenementenbeleid, broedplaatsenbeleid of een nieuwe subsidierelatie met Gooiland. Ook zullen onze huidige subsidieregels, die weinig sturingscriteria bevatten om tot keuzes of richting te komen, niet worden aangepast. De huidige werkdruk blijft bestaan met alle mogelijke consequenties van dien. Gevraagd bedrag: Structureel €143.000 vanaf 2027, voor 2026 € 72.000. Structurele dekking kan binnen de portefeuille door minder subsidies uit te keren aan evenementen (zoals Open035).

Formatie vergunningverlening	0	-130	-130	-130	-130

De afgelopen jaren zien wij een stijging van de aanvragen voor een omgevingsvergunning. Bovendien vraagt de omgevingswet om een andere houding (ja, mits) die voor langere doorlooptijden en meer werk zorgen. Extra structurele capaciteit is noodzakelijk vanwege de wettelijke verplichting om de aanvragen tijdig af te handelen. De lasten van de structurele capaciteit worden vanaf 2027 verwerkt in de leges.

Gemeentelijke bijdrage GNR	0	227	227	227	227

Hilversum heeft de ontwerpbegroting 2027 van het Goois Natuurreservaat (GNR) ontvangen. De participantenbijdrage wordt naar rato van de inwoners vastgesteld voor de verschillende participanten. Doordat de inwoners van Wijdemeren ook mee gaan tellen in 2027, wordt het aandeel voor Hilversum groter. Bij Wijdemeren is hiervoor geen dekking omdat die op dit moment geen participant is van GNR.

Gemeentelijke bijdrage GNR (loon en prijs ontwikkeling)	0	63	63	63	63

Gemeente Hilversum is participant van het Goois Natuurreservaat (GNR). De participantenbijdrage wordt jaarlijks bijgesteld naar aanleiding van de prijs- en loonindexatie. Voor 2027 bedraagt deze 4,2%.

Herstel Orchideestraat 10 (Reserve mutatie)	-480	0	0	0	0

De verkoop van de objecten aan de Orchideestraat 10 en Neuweg 247 aan een woningcorporatie wordt in 2026 afgerond. De opbrengst van € 815.100 wordt toegevoegd aan de reserve stedelijke ontwikkeling. Na sloop wordt het monumentale pand aan de Orchideestraat 8 hersteld en het terrein heringericht. Hiervoor is € 480.000 nodig, te dekken uit dezelfde reserve. Dit budget wordt in de voorjaarsnota aangevraagd. De raad is hierover geïnformeerd via raadsinformatiebrief 2024 59.

Herstel trap Oude Haven	0	96	0	0	0

Uit inspectie blijkt dat de trap aan de Taludweg in park Oude Haven deels is verzakt door verzakkende damwanden, dat schrikhekken ontbreken en dat een nieuwe coating noodzakelijk is. Hierdoor is de veiligheid voor gebruikers niet optimaal. Herstel en aanpassing zijn op korte termijn noodzakelijk. Door deze werkzaamheden te combineren met de geplande kwaliteitsimpuls van het stadspark Oude Haven kunnen efficiencyvoordelen in voorbereiding, uitvoering en kosten worden behaald.

Herziening kapitaallasten 2026	604	547	374	384	497

De kapitaallasten zijn geactualiseerd. In deze actualisatie is rekening gehouden met de in 2025 afgesloten investeringsprojecten. Deze aanmelding raakt meerdere programma's. Per saldo gaat het om een nadeel van €640.000 in 2026, €581.000 in 2027, €237.000 in 2028, €255.000 in 2029 en €733.000 in 2030.

Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek	0	178	186	200	28

De Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV) is een gemeenschappelijke regeling (GR) waarin Hilversum deelnemer is, naast 11 andere gemeenten en de provincies Flevoland en Noord- Holland. In november 2025 heeft de begroting 2027 ter kennisname in de Raad gelegen. De wijzigingen die volgen uit de definitieve begroting 2027 worden ingebracht in de voorjaarsnota 2026.

Uitvoeren Soortenmanagementplan (SMP)	0	170	170	170	170

Om te voldoen aan de verplichtingen vanuit de Omgevingswet is de gemeente Hilversum gehouden een Soortenmanagementplan (SMP) op te stellen. In 2025 is het daarvoor noodzakelijke ecologische onderzoek afgerond. Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld voor het opstellen van het SMP.
In de eerste helft van 2026 wordt het SMP opgesteld. Vervolgens wordt in het najaar van 2026 de benodigde omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten aangevraagd bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord en de provincie Noord-Holland. Hiermee volgt Hilversum de landelijke lijn waarbij gemeenten SMP's inzetten om isolatie-, bouw-, verbouw- en renovatieactiviteiten juridisch te borgen.
Vanaf 2027 kunnen deze activiteiten gebiedsgericht en natuurvriendelijk worden uitgevoerd, waarbij beschermde gebouwbewonende soorten adequaat worden beschermd en procedures voor initiatiefnemers aanzienlijk worden vereenvoudigd. Voor de uitvoering vanaf 2027 is structureel budget noodzakelijk voor een coördinator en compenserende maatregelen en monitoring voor Hilversum en Wijdemeren.

Verlengen Uitvoeringsprogramma Water- en riolering 2027-2028	200	0	0	0	0

Per 1 januari 2027 fuseren de gemeenten Hilversum en Wijdemeren. In de voorbereiding op de fusie is besloten het water en rioolprogramma na de fusie te harmoniseren. Het huidige watermanagementplan van Hilversum loopt tot en met 2026. Om de uitvoering in de tussenliggende periode voort te zetten, is het nodig het huidige uitvoeringsprogramma te verlengen.
In de verlenging van het Watermanagementplan 2021-2026, nu het Water- en rioolprogramma 2027-2028, worden enkele onderdelen geïntensiveerd. Inspecties laten zien dat delen van het riool, vooral uit de naoorlogse periode meer reparatiekosten vergen. Ook is intensivering van databeheer noodzakelijk. Op basis van nieuwe inspecties wordt de programmering van rioolvervanging de komende jaren geactualiseerd. Voor het voortzetten van rioolinspecties en -reiniging in 2027 en 2028, inclusief analyse van inspectieresultaten voor de vervangingsopgave is extra budget nodig. De kosten hiervan worden betrokken bij de berekening van de rioolheffing.

Verwerking september- en decembercirculaire 2025.	3.562	0	0	0	0

De September- en Decembercirculaire hebbem gevolgen voor zowel de inkomsten van de gemeente als de uitgaven van de gemeente. De middelen die voortvloeien uit de september- en decembercirculaire worden als baten geboekt in programma 5. Eventuele verhoging van corresponderende budgetten zijn verdeeld over de diverse programma's.

Beheerorganisatie GEM Crailo	33	40	51	69	88

Op 4 maart 2026 heeft de gemeenteraad ingestemd met het oprichten van een tijdelijke beheerorganisatie als dochter-BV van GEM Crailo, en met de samenwerkingsovereenkomst die het gezamenlijke beheer van Buurtschap Crailo regelt. Onderdeel van dit besluit is dat de deelnemende gemeenten bijdragen aan de kosten voor het dagelijks beheer en onderhoud van het gebied. Voor de gemeente Hilversum bedraagt de bijdrage in totaal € 385.204 voor de periode 2026–2031. De bijdrage voor 2026 bedraagt € 33.147 en loopt op in de volgende jaren.

Inspecties masten openbare verlichting	0	0	0	0	60

Voor het uitvoeren van inspecties aan lichtmasten die ouder zijn dan 40 jaar, is in 2030 een bedrag nodig van € 60.000. Met het uitvoeren van de inspecties brengen we de werkelijke staat van onderhoud in beeld. Op basis van de inspecties brengen we de vervangingsopgave in beeld en vertalen we deze in een beheerplan, waarbij op basis van de staat van het onderhoud wordt geprioriteerd en vervangen. Met de inspecties worden onveilige situaties en uitval van de openbare verlichting voorkomen.

Koornstraat	68	68	0	0	0

In de Koornstraat vinden diverse ontwikkelingen plaats, zoals de verbouwing van het oude KPN-gebouw en de vestiging van de bibliotheek. Dit zorgt voor een intensiever gebruik van de straat. Omdat de openbare ruimte in de Koornstraat beperkt is voorintensiever gebruik, is het College voornemens de herinrichting van de Koornstraat uit te voeren. Er is geen budget hiervoor opgenomen in de Begroting 2026. De kosten voor de eerste fase – het onderzoeken van kansen en mogelijkheden en het maken van een ontwerp – zijn geraamd op €136.000. Voor de volgende fases en investeringskosten voor de realisatie volgt een voorstel bij de Begroting 2027.

Kosten ruimtelijke inpassing trafostations van Liander (buurtaanpak)	0	100	100	0	0

Liander breidt het elektriciteitsnet uit voor de energietransitie. De gemeente zorgt voor de ruimtelijke inpassing van trafostations, terwijl Liander de technische uitvoering doet. Naast de bijdrage van Liander ontstaan extra kosten voor de gemeente voor specifieke lokale wensen, zoals grondoverdracht, groenvoorziening en inpassing in beschermd stadsgezicht. De komende acht jaar worden ruim 300 trafostations geplaatst. Het voorstel is om voor 2027 en 2028 € 200.000 (€ 100.000 per jaar) op te nemen voor circa 60 locaties, op basis van gemiddeld €3.500 per station. De inzet per locatie verschilt afhankelijk van de ruimtelijke opgave. De middelen zijn nodig om regie te houden op een zorgvuldige inpassing, terwijl Liander doorgaat met de uitrol richting een klimaatneutraal energiesysteem in 2050. Het gevraagde bedrag vormt een realistisch startbudget. Gezien de omvang en het tempo van de uitrol is het aannemelijk dat in de toekomst aanvullende middelen nodig zullen zijn.

Uitwerking stedenbouwkundig plan Hilversumse Meent 2027	0	250	0	0	0

Voor de uitwerking van het programma van eisen, zoals vastgesteld door de raad op 4 maart 2026, is een voorbereidingsbudget voor 2027 noodzakelijk. De volgende stap is dat architectenbureaus een ontwerp maken van het woonzorgcomplex en de parkeergarage maken. Volgens planning is het dan mogelijk dat de raad eind 2026 het stedenbouwkundig plan vaststelt. Vanaf 2027 moeten we vervolgstappen zetten om het stedenbouwkundig plan te realiseren. Hiervoor vragen we een voorbereidingsbudget 2027 van € 250.000 voor communicatie, onderzoeken, en voor het opstellen van een ontwikkelstrategie en voorbereiding op een tender. In 2027 bepalen we welke vervolgstappen na 2027 nodig zijn, wat de financiële consequenties daarvan zijn en deze zo nodig aanmelden voor Voorjaarsnota 2027 en/of Programmabegroting 2028.

Bijstelling dotatie onderhoudsvoorziening Vastgoed	-171	-171	-171	-171	-171

Uit de doorrekening van het vastgoedonderhoud voor 2026–2035 blijkt dat de onderhoudsdotaties structureel met € 224.000 stijgen. Dit komt vooral door uitbreidingen van panden en extra onderhoud aan de daken van gymlokalen.

Energie	218	218	218	218	218

Omdat de prijzen van energie in de afgelopen jaren sterk fluctueerden, is er steeds voor gekozen om budgetverhogingen voor kortere periode te begroten. Uitgaande van de uitgaven 2025 stellen wij voor de verhoging van budget structureel te begroten.

Exploitatie nieuwe panden Vastgoed	46	46	46	46	46

In 2025 zijn meerdere maatschappelijke panden door de gemeente in gebruik genomen. Het wijkcentrum aan de Kapittelweg 399a is overgenomen (collegevoorstel 16 december 2025), waardoor Versa vanaf 2026 huur betaalt en de gemeente de eigendomskosten draagt. De MFA Bloemrijk is per 1 mei 2025 met diverse instellingen in gebruik genomen; hierdoor konden twee consultatiebureaus worden gesloten. Daarnaast zijn diverse huurovereenkomsten vernieuwd en zijn panden aan de Irisstraat en Leliestraat in gebruik genomen, wat leidt tot een hogere jaarlijkse huurinkomst.

Onderhoud sportparken	95	95	95	95	95

Het onderhoud van de sportparken is in 2025 aanzienlijk hoger uitgevallen dan in 2024. De stijging van de kosten vloeien voort uit hogere prijzen van materialen, hogere lonen en brandstofprijzen. Ook gebruiken de sportverenigingen de sportvelden intensiever waardoor extra onderhoud onvermijdelijk is. De te verwachten onderhoudskosten zullen vanaf 2026 met € 95.000 toenemen.

Prullenbakkenvergoeding	-90	0	0	0	0

Gemeenten ontvangen via Verpact een prullenbakkenvergoeding voor verpakkingsafval in de openbare ruimte. Met deze vergoeding dekken we de kosten voor beheer, het legen en de verwerking van afval. Voor Hilversum bedraagt deze vergoeding circa € 0,98 per inwoner per jaar, oftewel ongeveer € 90.000 per jaar.

Rijksbijdrage sanering MOB-terrein	-156	0	0	0	0

De sanering van het MOB-terrein was in 2025 vertraagd door de ontdekking van een dassenburcht waardoor de werkzaamheden doorlopen in 2026. Het resterende deel van de rijksbijdrage wordt na afronding van de werkzaamheden ontvangen. Daarom worden de baten met € 156.000 verhoogd in 2026 (60% van de rijksbijdrage van € 260.000).

SPUK sport 2026	-327	0	0	0	0

Sinds 1 januari 2019 kunnen gemeenten, sportverenigingen en sportstichtingen de BTW die hen in rekening wordt gebracht voor investeringen niet meer in aftrek brengen. Om de ontwikkeling en instandhouding van sportaccommodaties en de aanschaf van sportmaterialen te stimuleren, kunnen gemeenten sinds die datum gebruikmaken van de Regeling specifieke uitkering stimulering sport. In 2026 verwachten we € 327.000 te ontvangen.

Taakstelling anterieure overeenkomsten	150	150	150	150	150

De taakstelling anterieure overeenkomsten is opgevoerd in 2019. Structureel wordt deze niet behaald. De opbrengsten vanuit de anterieure overeenkomsten met ontwikkelaars dekken de kosten voor de gemeentelijk inzet (inhuur kosten en personeelskosten). De berekening hiervoor van het tarief voor eigen personeel is op basis van het VGN-model, de inhuurkosten worden volledig in rekening gebracht. Omdat er volledig kostendekkend wordt gewerkt is het niet mogelijk om extra inkomsten te realiseren en daarmee de taakstelling te behalen.

Verdeling stelpost raadsinitiatieven	180	0	0	0	0

Bij de vaststelling van de Begroting 2026 heeft uw raad moties en amendementen aangenomen met als dekking de vrije ruimte voor raadsinitiatieven. Op deze stelpost is € 500.000 opgenomen als vrije ruimte voor incidentele raadsinitiatieven. Tijdens de begrotingsbehandeling op 12 november 2025 heeft uw raad moties en amendementen aangenomen die gezamenlijk leiden tot een financieel beslag van € 677.500. Daarmee overstijgen de aangenomen besluiten de beschikbare vrije ruimte met € 177.500. Met deze wijziging worden de budget op het juiste onderdeel in de begroting verwerkt.

Verkoop panden en gronden	1.354	948	-900	0	0

Door een aantal doorgeschoven verkopen verwachten wij in 2026 een bruto verkoopopbrengst te realiseren van € 1,6 miljoen. Voor 2027 verwachten wij een bruto verkoopopbrengst van € 965.000. Na afboeking van de boekwaarden en verkoopkosten verwachten wij in 2026 een bedrag van € 1,4 miljoen, en in 2027 een bedrag van € 948.000 aan de reserve Stedelijke ontwikkeling toe te voegen.

Correctie op data gedreven sturing (DGS)	-171	-171	-171	-171	-171

Capaciteit is nodig om kennisborging te garanderen om te voorzien van stuurinformatie voor zowel het management als het bestuur

Formatie handhaving parkeren	-390	-390	-390	-390	-390

Met de voorjaarsnota 2025 is de capaciteit met 3 fte handhaving uitgebreid, hiermee worden de budgetten goed gezet. Dit betreft een budget neutrale wijziging.

Totaal financiële ontwikkelingen	4.708	2.335	-1	847	908

4.1.2 Programma Zorg

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Begroting Regio Gooi en Vechtstreek 2027-2030	0	1.205	1.205	1.205	1.205
De kaderbrief (en de concept begroting) van de regio Gooi en Vechtstreek is doorgerekend. De presenteerde cijfers zijn exclusief de GAD. Vooralsnog wordt verwacht dat de GAD middelen neutraal (middels de woonlasten) verwerkt kunnen worden. Deze aanmelding raakt meerdere programma's. Per saldo gaat het om een structureel nadeel van €872.000 vanaf 2027.					
Herziening kapitaallasten 2026	129	123	120	138	141
De kapitaallasten zijn geactualiseerd. In deze actualisatie is rekening gehouden met de in 2025 afgesloten investeringsprojecten. Deze aanmelding raakt meerdere programma's. Per saldo gaat het om een nadeel van €640.000 in 2026, €581.000 in 2027, €237.000 in 2028, €255.000 in 2029 en €733.000 in 2030.					
Indexatie jeugdzorg	0	1.100	1.100	1.100	1.100
In lijn met voorgaande jaren worden de Jeugd budgetten bij de voorjaarsnota geïndexeerd. In de begroting 2026 is het uitgangspunt van de indexatie 3% geweest, terwijl werkelijk indexatie nu ruim 6% blijkt te zijn. Vooralsnog wordt verwacht dat dit verschil opgavangen kan worden binnen de huidige budgetten, omdat wordt verwacht dat een deel van het voordeel van 2025 een structureel karakter zal hebben. Zie hiervoor ook de collegebrief van oktober 2025 inzake de "Geprognotiseerde uitgaven jeugdzorg 2025". Voor 2027 wordt de autonome ontwikkeling voor de indexatie van de tarieven wederom op 3% geschat. Deze stijging bedraagt € 1.100.000. Vooralsnog is het te vroeg om te kunnen beoordelen of het voordeel in de jaarrekening 2025 een incidenteel of een structureel voordeel betreft. Hiervoor dient eerst de eindafrekening van de Regio Gooi en Vechtstreek afgewacht te worden. Zoals gebruikelijk zal de raad indien nodig apart worden geïnformeerd over de verwachte lasten ontwikkelingen van de uitvoering van de jeugdwet.					
Indexatie Wmo	680	980	980	980	980
In lijn met voorgaande jaren worden de Wmo budgetten bij de voorjaarsnota geïndexeerd. In de begroting 2026 is het uitgangspunt van de indexatie 3% geweest, terwijl werkelijk indexatie nu ruim 6% blijkt te zijn. Voor 2027 wordt de autonome ontwikkeling voor de indexatie van de tarieven wederom op 3% geschat. Deze stijging bedraagt voor 2026 €680.000 en voor de jaren daarna €980.000					
Verwerking september- en decembercirculaire 2025.	516	534	539	526	533
De September- en Decembercirculaire hebbem gevolgen voor zowel de inkomsten van de gemeente als de uitgaven van de gemeente. De middelen die voortvloeien uit de september- en decembercirculaire worden als baten geboekt in programma 5. Eventuele verhoging van corresponderende budgetten zijn verdeeld over de diverse programma's.					
Beleidsnota Inclusie en Antidiscriminatie	95	100	100	100	100
Zoals besloten bij het vaststellen van de Hilversumse Beleidsnota Inclusie en Antidiscriminatie 2027-2030 worden de financiële consequenties van dit raadsbesluit verwerkt in de voorjaarsnota 2026. Het betreft een incidenteel budget van €95.000 in 2026 voor het opstellen van de uitvoeringsagenda en een structureel budget van €100.000 voor de uitvoering.					

Formatie onderwijshuisvesting	110	110	0	0	0

Voor de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting 2024–2039 (IHP) staat de gemeente voor een omvangrijke en complexe opgave met meerdere gelijktijdige projecten op het gebied van nieuwbouw, renovatie en capaciteitsvraagstukken. Deze opgave kent sterke onderlinge afhankelijkheden en brengt hoge risico's met zich mee, waarvoor specialistische kennis en stevige regie noodzakelijk zijn. Binnen het team Onderwijshuisvesting is sprake van een capaciteitsknelpunt, mede als gevolg van langdurige uitval, terwijl de druk om de ambities uit het IHP te realiseren hoog is. Aanvullende capaciteit is noodzakelijk om het vastgestelde beleid uit te voeren en vertraging te voorkomen. Vertraging leidt tot kostenverhoging door onder andere prijsontwikkelingen in de bouwsector en het langer in stand houden van tijdelijke voorzieningen. Om de ambities uit het IHP te realiseren is de gevraagde uitbreiding onvermijdelijk: de omvang, complexiteit en risico's van de opgave vereisen extra specialistische capaciteit. Het is onuitstelbaar: de uitvoeringsfase van meerdere projecten loopt gelijktijdig, waardoor uitstel direct leidt tot vertraging in het totale programma. En het is onontkoombaar: zonder uitbreiding van capaciteit kunnen de vastgestelde beleidsdoelen uit het IHP niet worden behaald. Voorgesteld wordt de formatie tijdelijk uit te breiden met 2 fte voor beleids- en projectcapaciteit, aangevuld met ondersteunende capaciteit. Hiermee wordt de voortgang en samenhang van de uitvoering geborgd.

Intensivering Asielopvang	0	90	90	90	90

Op basis van de door de raad vastgestelde beleidsagenda Asielaanpak en de wettelijke taakstelling op basis van de Spreidingswet, zoeken we locaties voor asielopvang. In de voorbereiding van de realisatie van een opvanglocatie, is op basis van de Beleidsagenda Asielaanpak budget nodig voor investeringen in de omgeving/buurt. Hiervoor willen wij structureel eenpost van €117.000 opnemen.

Onderwijshuisvesting	0	456	545	1.746	859

Conform de 2e Voortgangsrapportage IHP (december 2025) is voor tijdelijke onderwijshuisvesting een aanvullend budget van €2.552.000 opgenomen. Alle kosten voor tijdelijke huisvesting zijn geïndexeerd op basis van de BDB-index. Conform het raadsvoorstel onderwijshuisvesting op het sportpark (juni 2026) worden de Internationale Schakelklas (ISK) en Groot Goylant gezamenlijk gehuisvest op de kavel aan de Linschotenlaan 501. Om dit mogelijk te maken, verhuist de AT Mavo naar een huurpand. Door de nieuwbouw op deze locatie ontstaat een nadelige boekwaarde van €1.500.000. Voor tijdelijke huisvesting Groot Goylant wordt een investeringskrediet opgevoerd, waardoor de aanhuur van portacabins € 1.800.000 kan vervallen. Daarnaast is vanaf 2030 een structurele huurbijdrage van €113.000 per jaar voor de AT Mavo opgenomen. Voor ISK-leerlingen wordt een aanvullende rijksbijdrage ontvangen op het moment van huisvesten. Scholen ontvangen vergoeding voor de eerste inrichting van meubilair en onderwijsleerpakketten. Daarnaast ontvangen basisscholen een bijdrage voor het onderhoud van gymzalen (klokurenvergoeding). De tarieven zijn geïndexeerd conform de opgave van de VNG.

Opbouwwerk/jongerenwerk omgeving circusterrein	100	100	100	0	0

Op het circusterrein worden 379 woningen opgeleverd voor diverse doelgroepen. De verwachting is dat een deel van de doelgroep tijdelijk meer gaat vragen van de maatschappelijke partners die actief zijn op en rondom het circusterrein. Om het mogelijk te maken om de nieuwe inwoners op het circusterrein goed op te vangen wordt voorgesteld om voor de jaren 2026, 2027 en 2028 €100.000 extra in te zetten voor opbouw- en/of jongerenwerk. De extra impuls zal bijdragen de goede integratie van de bewoners van het circusterrein in de omliggende buurt.

Bijstelling dotatie onderhoudsvoorziening Vastgoed	173	173	173	173	173

Uit de doorrekening van het vastgoedonderhoud voor 2026–2035 blijkt dat de onderhoudsdotaties structureel met € 224.000 stijgen. Dit komt vooral door uitbreidingen van panden en extra onderhoud aan de daken van gymlokalen.

Energie	40	40	40	40	40

Omdat de prijzen van energie in de afgelopen jaren sterk fluctueerden, is er steeds voor gekozen om budgetverhogingen voor kortere periode te begroten. Uitgaande van de uitgaven 2025 stellen wij voor de verhoging van budget structureel te begroten.

Exploitatie na verkoop panden	87	87	87	87	87

In 2025 zijn de panden Augustinushof 63 en 's- Gravelandseweg 182 verkocht. Met deze wijziging worden de panden uit de begroting verwijderd waardoor onze inkomsten dalen met € 88.000 en de (nog resterende) lasten dalen met € 1.500.

Exploitatie nieuwe panden Vastgoed	-89	-89	-89	-89	-89

In 2025 zijn meerdere maatschappelijke panden door de gemeente in gebruik genomen. Het wijkcentrum aan de Kapittelweg 399a is overgenomen (collegevoorstel 16 december 2025), waardoor Versa vanaf 2026 huur betaalt en de gemeente de eigendomskosten draagt. De MFA Bloemrijk is per 1 mei 2025 met diverse instellingen in gebruik genomen; hierdoor konden twee consultatiebureaus worden gesloten. Daarnaast zijn diverse huurovereenkomsten vernieuwd en zijn panden aan de Irisstraat en Leliestraat in gebruik genomen, wat leidt tot een hogere jaarlijkse huurinkomst.

Huurkosten panden onderwijs	96	96	96	96	96

Om aan onze wettelijke huisvestingsverplichting voor het onderwijs te voldoen hebben wij de afgelopen jaren panden aangehuurd. Deze huren worden jaarlijks geïndexeerd overeenkomstig het consumentenprijsindexcijfer van het CBS. Op basis van de indexatie verwachten wij in 2026 en verder € 96.000 hogere lasten voor huur.

Onderwijs (belastingen)	70	70	70	70	70

De onroerendezaakbelasting is de afgelopen jaren flink gestegen door stijgende WOZ waarden en de door u vastgestelde tarieven. Ten opzichte van 2024 kwam de stijging in 2025 uit op 6,3%. Vanaf 2026 hebben wij jaarlijks een extra bedrag voor de onroerende zaakbelasting opgenomen van € 70.000.

Verdeling stelpost raadsinitiatieven	190	0	0	0	0

Bij de vaststelling van de Begroting 2026 heeft uw raad moties en amendementen aangenomen met als dekking de vrije ruimte voor raadsinitiatieven. Op deze stelpost is € 500.000 opgenomen als vrije ruimte voor incidentele raadsinitiatieven. Tijdens de begrotingsbehandeling op 12 november 2025 heeft uw raad moties en amendementen aangenomen die gezamenlijk leiden tot een financieel beslag van € 677.500. Daarmee overstijgen de aangenomen besluiten de beschikbare vrije ruimte met € 177.500. Met deze wijziging worden de budget op het juiste onderdeel in de begroting verwerkt.

Verkoop panden en gronden	50	0	0	0	0

Door een aantal doorgeschoven verkopen verwachten wij in 2026 een bruto verkoopopbrengst te realiseren van € 1,6 miljoen. Voor 2027 verwachten wij een bruto verkoopopbrengst van € 965.000. Na afboeking van de boekwaarden en verkoopkosten verwachten wij in 2026 een bedrag van € 1,4 miljoen, en in 2027 een bedrag van € 948.000 aan de reserve Stedelijke ontwikkeling toe te voegen.

Vestiging Jeugd en Gezin Larenseweg	-100	-100	0	0	0

Vanaf 2023 wordt gewerkt aan de planvorming van een vestiging van Jeugd & Gezin (GGD) in het pand van Dudok Wonen aan de Larenseweg 30. Met ingang van 2026 zijn de huurkosten reeds onderdeel van de begroting, terwijl de huidige planning is dat de verhuizing van het Centrum Jeugd en Gezin in 2028 zal plaatsvinden. De huurbudgetten kunnen voor de jaren 2026 en 2027 derhalve vrijvallen. Daarnaast blijkt dat er een extra investering nodig is van €790.000 om het pand geschikt te maken voor de nieuwe functie. Deze investering vindt u terug bij de aanmeldingen van het investeringsprogramma.

Correctie op data gedreven sturing (DGS)	-65	-65	-65	-65	-65

Capaciteit is nodig om kennisborging te garanderen om te voorzien van stuurinformatie voor zowel het management als het bestuur

Herschikking RPA toepassingen	15	15	15	15	15

In 2024 is gestart met de implementatie van drie RPA-toepassingen (Robotic Process Automation) binnen het Sociaal Domein. RPA maakt het mogelijk om routinematige werkzaamheden te automatiseren met behulp van een virtuele robot. De eerder doorgevoerde budgetmutaties hadden uitsluitend betrekking op het verschuiven van middelen tussen programma's. Met dit journaal worden alle betreffende mutaties teruggedraaid. Het betreft een administratieve correctie zonder financieel effect; per saldo is sprake van een neutrale wijziging.

Totaal financiële ontwikkelingen	1.841	4.101	4.702	5.321	3.430

4.1.3 Programma Werken

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Autonome ontwikkelingen	**1.099**	**1.088**	**954**	**1.202**	**1.203**
Begroting Regio Gooi en Vechtstreek 2027-2030	0	39	39	39	39

De kaderbrief (en de concept begroting) van de regio Gooi en Vechtstreek is doorgerekend. De presenteerde cijfers zijn exclusief de GAD. Vooralsnog wordt verwacht dat de GAD middelen neutraal (middels de woonlasten) verwerkt kunnen worden. Deze aanmelding raakt meerdere programma's. Per saldo gaat het om een structureel nadeel van €872.000 vanaf 2027.

Formatie inburgering	380	380	380	380	380

Sinds 2024 is de doelgroep Wet Inburgering 2021 sterk toegenomen. Van begin 2024 tot februari 2026 nam het aantal inburgeringsplichtigen toe van 340 naar 690 (meer dan verdubbeld). Daarnaast wordt voor 2026 aanvullend een toename van 78 statushouder verwacht. Hiermee voldoet gemeente Hilversum aan de taakstelling, zoals opgelegd door het Rijk. Voorgesteld wordt om de beschikbare fte in lijn te brengen met het aantal inburgeringsplichtigen. Dit zal resulteren in een uitbreiding van de formatie met 4 fte (€490.000).

Herziening kapitaallasten 2026	-11	-10	-10	-10	-10

De kapitaallasten zijn geactualiseerd. In deze actualisatie is rekening gehouden met de in 2025 afgesloten investeringsprojecten. Deze aanmelding raakt meerdere programma's. Per saldo gaat het om een nadeel van €640.000 in 2026, €581.000 in 2027, €237.000 in 2028, €255.000 in 2029 en €733.000 in 2030.

Indexatie scholing en activering	50	50	50	50	50

Als gevolg van de contractueel overeengekomen indexaties ten aanzien van de scholings- en activeringstrajecten binnen het arbeidsparticipatie stijgen de jaarlijkse lasten. Om deze hogere lasten op te vangen, wordt voorgesteld de budgetten met € 50.000 te verhogen.

Minimaregelingen	490	490	490	490	490

Afgelopen jaar (2025) is afgesloten met een nadeel op de minimaregelingen (€850.000). Dit nadeel wordt deels verklaard door een incidenteel nadeel als gevolg het automatisch uitbetalen, maar ook als gevolg van een groter bereik. Het grotere bereik heeft naar verwachting een structureel nadeel tot gevolg. Voorgesteld wordt de budgetten voor €340.000 op te hogen (Individuele inkomenstoeslag: €130.000, Sociale Medische Indicaties: €150.000 en Chronisch-ziekenregeling: €60.000). Daarnaast is recent een rechterlijke uitspraak gepubliceerd die voorschrijft dat alle minimaregelingen op hetzelfde inkomensniveau moeten worden gehanteerd. Dit betekent dat ook de inkomensgrens voor de vergoeding van bewindvoeringskosten moet worden verhoogd naar 130%. Voor deze aanpassing is aanvullend € 150.000 nodig.

Verwerking september- en decembercirculaire 2025.	190	139	5	253	254

De September- en Decembercirculaire hebbem gevolgen voor zowel de inkomsten van de gemeente als de uitgaven van de gemeente. De middelen die voortvloeien uit de september- en decembercirculaire worden als baten geboekt in programma 5. Eventuele verhoging van corresponderende budgetten zijn verdeeld over de diverse programma's.

Economische Visie	500	700	700	0	0

De uitvoering van de Economische Visie vraagt voor medio 2026-2028 om aanvullende financiële middelen, dit betreft €1,9 miljoen voor de periode medio 2026-2028 onder meer voor versterking van het mediacluster en continuering van de gebiedsagenda Centrum. Deze investering is noodzakelijk om bestaande inzet, zoals de gebiedsagenda Centrum en innovatieactiviteiten Media (o.a. Mediacampus), onverminderd voort te zetten. Dit borgt continuïteit en geeft bestuurlijk commitment richting de nieuwe gemeente na de fusie. Zonder de benodigde extra middelen ontstaat het risico op een beleidsarme periode, met stilvallende projecten en verlies van opgebouwde samenwerkingen. Dit raakt niet alleen Hilversum, maar ook Wijdemeren, omdat veel maatregelen in de uitvoeringsagenda gericht zijn op regionale samenwerking, toerisme en evenementen, centrumontwikkeling en het versterken van het mediacluster. Lange termijn investeringen zijn onderdeel van de Harmonisatie en worden aan de nieuwe raad voorgelegd.

Energiearmoede	0	150	150	150	150

Sinds september 2022 werkt de gemeente Hilversum actief aan het verminderen van energiearmoede via het Energieklusproject. Met rijksmiddelen (SPUK) zijn inmiddels ruim 3.000 huishoudens ondersteund met advies en kleine energiebesparende maatregelen. Daarnaast hebben meer dan 120 woningeigenaren grotere maatregelen kunnen uitvoeren, zoals isolatie. De beschikbare rijksmiddelen zijn door de succesvolle uitvoering vrijwel volledig benut. Het project wordt als zeer waardevol ervaren, omdat wij in een vroeg stadium bij bewoners thuis komen. Dit versterkt het vertrouwen in gemeentelijke ondersteuning en maakt tijdige signalering en doorverwijzing mogelijk. Door het eindigen van de regeling en de daarbij weggevallen rijksmiddelen zijn er geen budgetten meer voor de energiebesparende producten en de subsidies voor grotere maatregelen. Voor de voortzetting van deze ondersteuning is jaarlijks € 150.000 nodig. Met dit budget kunnen ongeveer 400 huishoudens per jaar worden geholpen met kleine energiebesparende maatregelen en kunnen ongeveer 12 huishoudens een subsidie ontvangen voor isolatiemaatregelen aan hun koopwoning. De raad wordt voorgesteld om structureel €150.000 beschikbaar te stellen.

Harmonisatie toeristenbelasting	0	61	61	61	61

Conform amendement A25-126 'Harmoniseer toeristenbelasting Hilversum—Wijdemeren per 2026' is gevraagd om de tarieven voor de toeristenbelasting te harmoniseren. Het effect hiervan is een structurele verlaging van de inkomsten met € 61.000 vanaf 2027.

ICT-implementatie en migratie SAAS	120	120	120	120	120

De applicatie ten behoeve van Schuldhulpverlening wordt door de leverancier niet langer on-premise ondersteund waardoor een verplichte migratie naar een SAAS omgeving plaats zal moeten vinden (structureel € 50.000). Daarnaast is het contract met Centric verlengd, wat fors hoger ligt dan voorgaande jaren (structureel € 70.000).

Minimaregelingen indexatie	0	50	50	50	50

Op 13 november 2024 is motie M24-151 aangenomen. Deze motie schrijft voor om voorstellen om de kindregeling en sociale activering te indexeren. Voorgesteld wordt om beide regelingen te indexeren met 2,1% (CPI). Hiervoor is een structureel budget benodigd van €50.000. De hoogte van het benodigde budget is o.a. afhankelijk van het bereik van de regelingen. Bij een toenemend bereik bestaat derhalve de mogelijkheid dat het budget ontoereikend zal zijn. Indien dit zich voordoet zal de raad hier zoals gebruikelijk over geïnformeerd worden.

Verdeling stelpost raadsinitiatieven	83	0	0	0	0

Bij de vaststelling van de Begroting 2026 heeft uw raad moties en amendementen aangenomen met als dekking de vrije ruimte voor raadsinitiatieven. Op deze stelpost is € 500.000 opgenomen als vrije ruimte voor incidentele raadsinitiatieven. Tijdens de begrotingsbehandeling op 12 november 2025 heeft uw raad moties en amendementen aangenomen die gezamenlijk leiden tot een financieel beslag van € 677.500. Daarmee overstijgen de aangenomen besluiten de beschikbare vrije ruimte met € 177.500. Met deze wijziging worden de budget op het juiste onderdeel in de begroting verwerkt.

Correctie op datagedreven sturing (DGS)	-65	-65	-65	-65	-65

Capaciteit is nodig om kennisborging te garanderen om te voorzien van stuurinformatie voor zowel het management als het bestuur

Herschikking RPA toepassingen	30	30	30	30	30

In 2024 is gestart met de implementatie van drie RPA-toepassingen (Robotic Process Automation) binnen het Sociaal Domein. RPA maakt het mogelijk om routinematige werkzaamheden te automatiseren met behulp van een virtuele robot. De eerder doorgevoerde budgetmutaties hadden uitsluitend betrekking op het verschuiven van middelen tussen programma's. Met dit journaal worden alle betreffende mutaties teruggedraaid. Het betreft een administratieve correctie zonder financieel effect; per saldo is sprake van een neutrale wijziging.

Totaal financiële ontwikkelingen	1.767	2.134	2.000	1.548	1.549

4.1.4 Programma Bestuur

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Aanbesteding en implementatie E-HRM	0	0	150	0	0

Wegens de afloop van het huidige E-HRM contract per 1 januari 2028, zal een Europese aanbesteding plaatsvinden. De eenmalige kosten voor de inhuur van expertise en implementatiekracht bedraagt €150.000.

Arbobudget	50	50	130	50	50

In 2025 werd het Arbo budget bijgesteld als gevolg van een significante toename van het aantal medewerkers en de prijsontwikkelingen (indexatie) ten opzichte van 2023. Voor 2026 leiden een aantal factoren tot een nieuwe bijstelling van de huidig beschikbaar gestelde €441.000 (€361.000 Hilversum incl. €50.000 weerbaarheidstrainingen en €80.000 overheveling Wijdemeren). Ten eerste is er bijstelling noodzakelijk door gestegen verzuim. In 2025 kwam het verzuimcijfer uit op 7,2% tegenover 5,14% in 2024. In Hilversum is 5% het streefgetal en het percentage waarop we onze kostenprognoses baseren. Het verschil t.o.v. het verzuimcijfer uit 2025 en de verwachte toename van het aantal intensieve trajecten vraagt om een structurele bijstelling van naar verwachting €50.000. Daarnaast zullen we op al onze werklocaties Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RI&E's) uitvoeren. De meerkosten voor deze uitvoering plus vervolgacties wordt geraamd op 80.000 in 2028.

Begroting Regio Gooi en Vechtstreek 2027-2030	0	-473	-473	-473	-473

De kaderbrief (en de concept begroting) van de regio Gooi en Vechtstreek is doorgerekend. De presenteerde cijfers zijn exclusief de GAD. Vooralsnog wordt verwacht dat de GAD middelen neutraal (middels de woonlasten) verwerkt kunnen worden. Deze aanmelding raakt meerdere programma's. Per saldo gaat het om een structureel nadeel van €872.000 vanaf 2027.

Formatie hersteloperatie cultuur	17	33	33	33	33

Voor cultuur is structurele formatie uitbreiding met 1 fte noodzakelijk. Structurele capaciteit is nodig vanwege een structureel tekort aan capaciteit voor cultuur, resulterend in flink oplopende werkdruk de afgelopen jaren en structureel incidentele externe inhuur om het structurele werk gedaan te krijgen. Daarnaast zijn achterstanden ontstaan die we momenteel met extra externe inhuur het hoofd bieden. We concluderen dat de reguliere bezetting te krap is in relatie tot het brede pakket aan accounts en cultuurpartijen in de stad met de bijbehorende administratieve processen. Zonder formatie-uitbreiding vallen we vanaf medio 2026 terug in de situatie die we nu het hoofd aan het bieden zijn. Wanneer geen financiële ruimte wordt gemaakt is de consequenties dat het cluster drastisch teruggaat in beleidsinzet en ondersteuning van de culturele partijen buiten. De relaties met de stad en de regio zullen op een (nog) lager pitje komen te staan en de sector zal meer zelf regie moeten nemen. Er is geen ruimte voor 'nieuw' werk of kansen die zich voordoen. Beleidsinhoudelijk werk zal naar de achtergrond verdwijnen, men zal administratief doen wat nodig is om de huidige afspraken door te laten lopen, er is geen ruimte voor beleidsontwikkeling. Hetgeen betekent dat wij stoppen met de voorbereiding van nieuw collectiebeleid, cultuurbeleid, evenementenbeleid, broedplaatsenbeleid of een nieuwe subsidierelatie met Gooiland. Ook zullen onze huidige subsidieregels, die weinig sturingscriteria bevatten om tot keuzes of richting te komen, niet worden aangepast. De huidige werkdruk blijft bestaan met alle mogelijke consequenties van dien. Gevraagd bedrag: Structureel €143.000 vanaf 2027, voor 2026 € 72.000. Structurele dekking kan binnen de portefeuille door minder subsidies uit te keren aan evenementen (zoals Open035).

Formatie inburgering	110	110	110	110	110

Sinds 2024 is de doelgroep Wet Inburgering 2021 sterk toegenomen. Van begin 2024 tot februari 2026 nam het aantal inburgeringsplichtigen toe van 340 naar 690 (meer dan verdubbeld). Daarnaast wordt voor 2026 aanvullend een toename van 78 statushouder verwacht. Hiermee voldoet gemeente Hilversum aan de taakstelling, zoals opgelegd door het Rijk. Voorgesteld wordt om de beschikbare fte in lijn te brengen met het aantal inburgeringsplichtigen. Dit zal resulteren in een uitbreiding van de formatie met 4 fte (€490.000).

Formatie vergunningverlening	80	130	130	130	130

De afgelopen jaren zien wij een stijging van de aanvragen voor een omgevingsvergunning. Bovendien vraagt de omgevingswet om een andere houding (ja, mits) die voor langere doorlooptijden en meer werk zorgen. Extra structurele capaciteit is noodzakelijk vanwege de wettelijke verplichting om de aanvragen tijdig af te handelen. De lasten van de structurele capaciteit worden vanaf 2027 verwerkt in de leges.

Herziening kapitaallasten 2026	605	1.097	922	915	1.263

De kapitaallasten zijn geactualiseerd. In deze actualisatie is rekening gehouden met de in 2025 afgesloten investeringsprojecten. Deze aanmelding raakt meerdere programma's. Per saldo gaat het om een nadeel van €640.000 in 2026, €581.000 in 2027, €237.000 in 2028, €255.000 in 2029 en €733.000 in 2030.

Hogere bijdrage VNG	80	80	80	80	80

Veel maatschappelijke en organisatorische vraagstukken zijn voor alle gemeenten gelijk. Zodat gemeenten kunnen samenwerken op deze collectieve opgaven, is de Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU) van de VNG in 2017 opgericht. Gemeenten betalen een bijdrage per inwoner. In 2025 is, conform besluit van de ALV van de VNG, deze bijdrage per inwoner met ruim 20% structureel verhoogd. In de Eindejaarsrapportage 2025 is deze bijdrage voor 2025 verhoogd, middels deze voorjaarsnota wordt de structurele verhoging vanaf 2026 verwerkt.

Indexaties facilitaire contracten	130	130	130	130	130

In alle facilitaire contracten zijn afspraken gemaakt over het jaarlijks indexeren van de contracten. Dit betreft onder andere contracten voor onderhoud, beveiliging schoonmaak. Voor 2026 komen de indexaties uit op €130.000.

Indexaties ICT	75	75	75	75	75

Het gros van onze leveranciers binnen applicatiebeheer leveren producten volgens gibit 2020 (Gemeentelijke Inkoop bij IT). Dit betreft de kosten voor onze licenties, waarbij gedacht kan worden aan de kantoorapplicaties. Hierin zijn vaste indexaties opgenomen waarbij voor 2026 een indexatie geldt van 3,5%.

Sociaal Werkgeversschap	525	525	435	390	300

Vanuit de Agenda Lokale Inclusie 2023-2026 werken wij aan een samenleving waaraan iedereen optimaal kan deelnemen. Waarin elk individu kan participeren ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, gender, inkomen, talenten en beperkingen. Wij besteden speciale aandacht aan onze rol als inclusieve werkgever. Volgens de quotumcalculator van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bedraagt het Target voor de nieuwe samenvoegde organisatie, een inzet van 36,7 fte arbeidsparticipanten (1 fte=25,5 uur). Momenteel hebben wij 25 arbeidsparticipanten, wat betekent dat we nog een groei te maken hebben.
Het centrale budget bedraagt momenteel € 300.000. In 2025 bedroegen de uitgaven € 825.000. Om te komen tot de groei naar 36,7 fte is en structureel extra budget nodig van € 300.000. Stapsgewijs wordt de komende jaren een steeds groter percentage van de arbeidsparticipanten ondergebracht in de reguliere formatie. Om uiteindelijk tot een 50/50 kosten verdeling (centraal budget en reguliere formatie) te komen is in de komende jaren een incidentele verhoging van het budget nodig.

Stijging vergoeding Raadsleden	120	120	120	120	120

De vergoeding Raadsleden zal vanaf 2026 met 5,3% stijgen conform wijziging ministerie van BZK. Tevens hebben Raadsleden vanaf eind 2025 recht op een vergoeding voor een arbeidsongeschiktheidsverzerkering.

Uitvoeren Soortenmanagementplan (SMP)	0	30	30	30	30

Om te voldoen aan de verplichtingen vanuit de Omgevingswet is de gemeente Hilversum gehouden een Soortenmanagementplan (SMP) op te stellen. In 2025 is het daarvoor noodzakelijke ecologische onderzoek afgerond. Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld voor het opstellen van het SMP.
In de eerste helft van 2026 wordt het SMP opgesteld. Vervolgens wordt in het najaar van 2026 de benodigde omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten aangevraagd bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord en de provincie Noord-Holland. Hiermee volgt Hilversum de landelijke lijn waarbij gemeenten SMP's inzetten om isolatie-, bouw-, verbouw- en renovatieactiviteiten juridisch te borgen.
Vanaf 2027 kunnen deze activiteiten gebiedsgericht en natuurvriendelijk worden uitgevoerd, waarbij beschermde gebouwbewonende soorten adequaat worden beschermd en procedures voor initiatiefnemers aanzienlijk worden vereenvoudigd. Voor de uitvoering vanaf 2027 is structureel budget noodzakelijk voor een coördinator en compenserende maatregelen en monitoring voor Hilversum en Wijdemeren.

Veiligheidsregio (loon -en prijsontwikkelingen)	0	551	551	551	551

In verband met de loon en prijs ontwikkelingen wordt de bijdrage aan de veiligheidsregio in 2027 € 0,55 miljoen hoger dan het bedrag wat nu in de begroting van Hilversum is opgenomen. Dit is een structurele ontwikkeling.

Verwerking september- en decembercirculaire 2025.	15	15	12	0	0

De September- en Decembercirculaire hebbem gevolgen voor zowel de inkomsten van de gemeente als de uitgaven van de gemeente. De middelen die voortvloeien uit de september- en decembercirculaire worden als baten geboekt in programma 5. Eventuele verhoging van corresponderende budgetten zijn verdeeld over de diverse programma's.

Aanbesteding Raadsinformatie Systeem	0	0	85	65	65

Op dit moment heeft de gemeente Hilversum geen contract met Ibabs. Vanuit rechtmatigheid is het noodzakelijk om het raadsinformatiesysteem (RIS) van de gemeente Hilversum in 2027 opnieuw aan te besteden. Deze aanmelding betreft de proceskosten van het RBIS (voorbereiding en behoefte-analyse). Volgend jaar zal tijdens de voorjaarsnota meer zicht zijn op de eenmalige implementatiekosten en mogelijke nieuwe vaste jaarlijkse kosten voor beheer en onderhoud van het te kiezen systeem en kan er eventueel bijgesteld worden. Beoogde oplevering is in de zomer van 2028.

Formatie onderwijshuisvesting	33	33	0	0	0

Voor de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting 2024–2039 (IHP) staat de gemeente voor een omvangrijke en complexe opgave met meerdere gelijktijdige projecten op het gebied van nieuwbouw, renovatie en capaciteitsvraagstukken. Deze opgave kent sterke onderlinge afhankelijkheden en brengt hoge risico's met zich mee, waarvoor specialistische kennis en stevige regie noodzakelijk zijn. Binnen het team Onderwijshuisvesting is sprake van een capaciteitsknelpunt, mede als gevolg van langdurige uitval, terwijl de druk om de ambities uit het IHP te realiseren hoog is. Aanvullende capaciteit is noodzakelijk om het vastgestelde beleid uit te voeren en vertraging te voorkomen. Vertraging leidt tot kostenverhoging door onder andere prijsontwikkelingen in de bouwsector en het langer in stand houden van tijdelijke voorzieningen. Om de ambities uit het IHP te realiseren is de gevraagde uitbreiding onvermijdelijk: de omvang, complexiteit en risico's van de opgave vereisen extra specialistische capaciteit. Het is onuitstelbaar: de uitvoeringsfase van meerdere projecten loopt gelijktijdig, waardoor uitstel direct leidt tot vertraging in het totale programma. En het is onontkoombaar: zonder uitbreiding van capaciteit kunnen de vastgestelde beleidsdoelen uit het IHP niet worden behaald. Voorgesteld wordt de formatie tijdelijk uit te breiden met 2 fte voor beleids- en projectcapaciteit, aangevuld met ondersteunende capaciteit. Hiermee wordt de voortgang en samenhang van de uitvoering geborgd.

Intensivering Asielopvang	0	27	27	27	27

Op basis van de door de raad vastgestelde beleidsagenda Asielaanpak en de wettelijke taakstelling op basis van de Spreidingswet, zoeken we locaties voor asielopvang. In de voorbereiding van de realisatie van een opvanglocatie, is op basis van de Beleidsagenda Asielaanpak budget nodig voor investeringen in de omgeving/buurt. Hiervoor willen wij structureel eenpost van €117.000 opnemen.

Jeugdaanpak in relatie tot Zorg & Veiligheid	50	50	50	50	50

Door ontwikkelingen in de gemeente op het snijvlak van jeugd, zorg en veilighed en de gebeurtenissen in Oost tijdens Oud en Nieuw, heeft het college in antwoord op artikel 42 vragen over veilige jaarwisseling (11 maart 2026) aangegeven te onderzoeken hoe de aanpak van jongerenoverlast efficiënter kan worden ingericht en de mogelijkheid om specialistisch jongerenwerk in te zetten. Dit onderzoek en een pilot naar specialistisch jongerenwerk was bij de begroting nog niet voorzien, maar is na de Oud en Nieuw gebeurtenissen urgent. We starten onderzoek en pilot in 2026. De uitkomsten gebruiken we bij de onderbouwing voor een structureel voorstel voor inbedding van deze expertise in het aanbod. Omdat dit naar verwachting leidt tot structurele lasten, is de aanmelding nu structureel i.p.v. incidenteel.

Testcontroles ten behoeve van de Alcoholwet	-90	-90	-90	-90	-90

De gemeente Hilversum voert het toezicht op de alcoholwet uit voor de gemeenten in de regio Gooi & Vechtstreek, inclusief Eemnes. Deze inzet wordt aan de betreffende gemeenten doorberekend.
De verwachte baten bedragen jaarlijks € 90.000.

Aanbesteding Bestuursinformatie systeem	0	45	70	20	20

Op dit moment heeft de gemeente Hilversum geen contract met Ibabs. Vanuit rechtmatigheid is het noodzakelijk om het bestuurlijk informatiesysteem (BIS) van de gemeente Hilversum in 2027 opnieuw aan te besteden. Deze aanmelding betreft de proceskosten van het BIS (voorbereiding en behoefte-analyse). Volgend jaar zal tijdens de voorjaarsnota meer zicht zijn op de eenmalige implementatiekosten en mogelijke nieuwe vaste jaarlijkse kosten voor beheer en onderhoud van het te kiezen systeem en kan er eventueel bijgesteld worden. Beoogde oplevering is in de zomer van 2028.

Aanpassing huurcontract Wilhelminastraat	80	80	80	80	80

Als gevolg van de ambtelijke fusie op 1 januari 2026 met de gemeente Wijdemeren hebben wij meer ruimte nodig om ambtenaren binnen Hilversum te kunnen huisvesten. Daarom heeft uitbreiding van het aantal m2 plaatsgevonden in het gebouw aan de Wilhelminastraat 1. Door het huren van deze extra ruimte stijgen onder andere de huur- en servicekosten. De werkelijke kosten voor huur- en servicekosten zijn € 80.000 hoger dan verwacht.

AI-tooling (aanbesteding en licentiekosten)	30	40	50	60	60

Aanbesteding van een generatieve AI-tool ter ondersteuning van medewerkers.
De aanbesteding richt zich op een toekomstbestendige, veilige en gebruiksvriendelijke oplossing die naadloos aansluit bij onze interne werkprocessen.

De tool is uitsluitend bedoeld voor intern gebruik en niet voor bewoners of de externe omgeving. De b elangrijkste functionaliteiten zijn:
tekstverwerking, beeldcreatie, spraakherkenning, transcriptie en
integratie (koppelingen met bestaande systemen zoals TOPdesk, Ibabs, single sign-on en het zaaksysteem).
De licentiekosten bedragen naar verweachting € 30.000 per jaar. Op basis van de huidige behoefte wordt daarna een jaarlijkse toename van 30 tot 50 licenties verwacht.

Bijstelling dotatie onderhoudsvoorziening Vastgoed	38	38	38	38	38

Uit de doorrekening van het vastgoedonderhoud voor 2026–2035 blijkt dat de onderhoudsdotaties structureel met € 224.000 stijgen. Dit komt vooral door uitbreidingen van panden en extra onderhoud aan de daken van gymlokalen.

Cloud diensten BI	50	50	50	50	50

Door toename van het gebruik en doorontwikkeling van BI binnen de organisatie stijgen de hieraan gerelateerde kosten van de Cloud dienstverlening. Dit zijn essentiële kosten om te organisatie kunnen blijven voorzien van (management)informatie. De kosten voor deze Cloud dienstverlening zal structureel met € 50.000 toenemen.

Energie	9	9	9	9	9

Omdat de prijzen van energie in de afgelopen jaren sterk fluctueerden, is er steeds voor gekozen om budgetverhogingen voor kortere periode te begroten. Uitgaande van de uitgaven 2025 stellen wij voor de verhoging van budget structureel te begroten.

Formatie ICT-recordmanagement	100	100	100	100	100

Er is structureel onvoldoende capaciteit beschikbaar om het informatie- en archiefbeheer op het gewenste kwaliteitsniveau uit te voeren. Bovendien is, mede door de fusie, de complexiteit van het informatiebeheer aanzienlijk toegenomen omdat kennis en systemen gebundeld moeten worden. Vanuit het Interbestuurlijk toezicht (IBT) door de provincie op archief- en informatiebeheer komt bovendien sterk naar voren dat er, door het structurele capaciteitstekort, onvoldoende voortgang zichtbaar is en dat aanbevelingen al vele jaren open zijn blijven staan.

Formatie Projectbeheersing	37	37	37	37	37

Binnen de afdeling Ruimtelijk Ontwikkeling werkt het team Projecten aan gebiedsontwikkelingen (eigen en anterieure projecten) en grote openbare ruimte projecten. Onder andere door de fusie in 2026 met de gemeente Wijdemeren is een nieuw organisatiestructuur ontwikkeld. In de opzet hiervoor is als kader opgenomen dat de teams maximaal 25 medewerkers omvatten. Team Projecten blijft na deze structuurwijziging de huidige omvang bevatten ca. 25 vaste medewerkers en 15 inhuur. Een onderdeel van het team omvat projectbeheersing. Om de aansturing van het team Projecten voldoende te borgen en de teammanager hierin te ondersteunen wordt ingezet op een adviseur projectbeheersing met coördinerende taken voor het cluster projectbeheersing. Gezien de grote druk op de financiën, de risicobeheersing en informatievoorziening in de projecten is projectbeheersing van cruciaal belang voor het succes van de projecten. Deze formatie past binnen de opgave/advisering met betrekking tot de inrichting en doorontwikkeling van projectbeheersing vanuit de managementletter en de Rekenkamer.

ICT-aanbesteding gegevensdistributie (Enterprise Service Bus)	55	0	0	0	0

Aangezien ons huidige contract na 1-1-2027 niet verlengd kan worden zal er binnenkort een aanbesteding plaatsvinden. Enterprise Service Bus is het "stekkerblok" dat onze applicaties aan elkaar verbindt. Het is een kritiek onderdeel van ons landschap dat ervoor zorgt dat onze applicaties de gegevens krijgen die ze nodig hebben. Voor 2026 zijn de implementatiekosten opgenomen.

ICT-security	38	150	150	150	150

De gemeente is in toenemende afhankelijk van digitale systemen voor de dienstverlening. Het risico op cyberdreigingen neemt navenant toe. Hilversum beschikt nu niet over een centrale voorziening voor het continu monitoren en analyseren van security meldingen in de IT-omgeving. Met de implementatie van een SIEM/SOC zetten we een noodzakelijke stap in onze cybersecurity-strategie, vooral in het kader van de eisen van de nieuwe Nederlandse Cyberbeveiligingswet (die de NIS2-richtlijn implementeert). Ook investeren we hierin in het licht van het Rekenkameronderzoek naar informatiebeveiliging.

Inzet stelpost overhead	-362	-418	-385	-385	-385

Sinds de voorjaarsnota 2024 wordt bij formatieuitbreiding 30% van de uitbreiding 'gespaard' voor de bijbehorende stijgende overheadlasten. Gezien de opgenomen overheadlasten in de voorjaarsnoat 2026 (Facilitair, Licenties etc.) wordt deze dekking nu ingezet.

Renovatie en verduurzaming van gemeentelijke huisvesting	200	250	250	2.668	2.490

In het najaar van 2025 is de gemeenteraad geïnformeerd over de te maken keuze voor de robuuste, duurzame en toekomstbestendige huisvesting van de gemeentelijke dienstverlening en de gemeentelijke organisatie. Het college heeft een second opinion laten uitvoeren over het ruimtelijke en financiële beeld. De second opinion leidt niet tot wezenlijk andere inhoudelijke en financiële uitkomsten of inzichten. Bovendien moet er ook in de referentiesituatie (“niets doen") geïnvesteerd worden in de huisvesting. Deze kosten zijn onvermijdelijk. Met het voorkeursscenario wordt daarentegen wél een kwaliteitsslag gemaakt. De investering voor het voorkeursscenario bedraagt €9,68 miljoen. De exploitatielasten (exclusief kapitaallasten) 2026-2030 bedragen € 5,9 miljoen bij een start in 2029. Vanaf 2026 zullen er echter voorbereidingskosten plaatsvinden.

Verdeling stelpost raadsinitiatieven	225	0	0	0	0

Bij de vaststelling van de Begroting 2026 heeft uw raad moties en amendementen aangenomen met als dekking de vrije ruimte voor raadsinitiatieven. Op deze stelpost is € 500.000 opgenomen als vrije ruimte voor incidentele raadsinitiatieven. Tijdens de begrotingsbehandeling op 12 november 2025 heeft uw raad moties en amendementen aangenomen die gezamenlijk leiden tot een financieel beslag van € 677.500. Daarmee overstijgen de aangenomen besluiten de beschikbare vrije ruimte met € 177.500. Met deze wijziging worden de budget op het juiste onderdeel in de begroting verwerkt.

Correctie op datagedreven sturing (DGS)	300	300	300	300	300

Capaciteit is nodig om kennisborging te garanderen om te voorzien van stuurinformatie voor zowel het management als het bestuur

Formatie handhaving parkeren	390	390	390	390	390

Met de voorjaarsnota 2025 is de capaciteit met 3 fte handhaving uitgebreid, hiermee worden de budgetten goed gezet. Dit betreft een budget neutrale wijziging.

Herschikking RPA toepassingen	-45	-45	-45	-45	-45

In 2024 is gestart met de implementatie van drie RPA-toepassingen (Robotic Process Automation) binnen het Sociaal Domein. RPA maakt het mogelijk om routinematige werkzaamheden te automatiseren met behulp van een virtuele robot. De eerder doorgevoerde budgetmutaties hadden uitsluitend betrekking op het verschuiven van middelen tussen programma's. Met dit journaal worden alle betreffende mutaties teruggedraaid. Het betreft een administratieve correctie zonder financieel effect; per saldo is sprake van een neutrale wijziging.

Totaal financiële ontwikkelingen	2.944	3.352	3.433	5.446	5.422

4.1.5 Programma Financiën en grondexploitaties

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Actualisatie rentelasten en rentebaten	-265	-353	-601	-959	-1.144
De rentelasten van de langlopende- en kortlopende financiering zijn geactualiseerd. Dit geldt ook voor de rentebaten als gevolg van verleende middelen in 2026 aan SVN.					
Herstel Orchideestraat 10 (Reserve mutatie)	480	0	0	0	0
De verkoop van de objecten aan de Orchideestraat 10 en Neuweg 247 aan een woningcorporatie wordt in 2026 afgerond. De opbrengst van € 815.100 wordt toegevoegd aan de reserve stedelijke ontwikkeling. Na sloop wordt het monumentale pand aan de Orchideestraat 8 hersteld en het terrein heringericht. Hiervoor is € 480.000 nodig, te dekken uit dezelfde reserve. Dit budget wordt in de voorjaarsnota aangevraagd. De raad is hierover geïnformeerd via raadsinformatiebrief 2024 59.					
Herziening kapitaallasten 2026	-1.187	-1.176	-1.169	-1.172	-1.158
De kapitaallasten zijn geactualiseerd. In deze actualisatie is rekening gehouden met de in 2025 afgesloten investeringsprojecten. Deze aanmelding raakt meerdere programma's. Per saldo gaat het om een nadeel van €640.000 in 2026, €581.000 in 2027, €237.000 in 2028, €255.000 in 2029 en €733.000 in 2030.					
Indexaties licentiekosten	60	60	60	60	60
De afgelopen jaren zijn de licentiekosten fors gestegen als gevolg van indexaties. Het voorstel is om deze extra kosten te verwerken in de begroting aangezien het huidige budget niet toereikend is.					
Verwerking september- en decembercirculaire 2025.	-4.453	-547	-233	-292	111
De September- en Decembercirculaire hebbem gevolgen voor zowel de inkomsten van de gemeente als de uitgaven van de gemeente. De middelen die voortvloeien uit de september- en decembercirculaire worden als baten geboekt in programma 5. Eventuele verhoging van corresponderende budgetten zijn verdeeld over de diverse programma's.					
Onderwijshuisvesting	0	162	162	162	162
Conform de 2e Voortgangsrapportage IHP (december 2025) is voor tijdelijke onderwijshuisvesting een aanvullend budget van €2.552.000 opgenomen. Alle kosten voor tijdelijke huisvesting zijn geïndexeerd op basis van de BDB-index. Conform het raadsvoorstel onderwijshuisvesting op het sportpark (juni 2026) worden de Internationale Schakelklas (ISK) en Groot Goylant gezamenlijk gehuisvest op de kavel aan de Linschotenlaan 501. Om dit mogelijk te maken, verhuist de AT Mavo naar een huurpand. Door de nieuwbouw op deze locatie ontstaat een nadelige boekwaarde van €1.500.000. Voor tijdelijke huisvesting Groot Goylant wordt een investeringskrediet opgevoerd, waardoor de aanhuur van portacabins € 1.800.000 kan vervallen. Daarnaast is vanaf 2030 een structurele huurbijdrage van €113.000 per jaar voor de AT Mavo opgenomen. Voor ISK-leerlingen wordt een aanvullende rijksbijdrage ontvangen op het moment van huisvesten. Scholen ontvangen vergoeding voor de eerste inrichting van meubilair en onderwijsleerpakketten. Daarnaast ontvangen basisscholen een bijdrage voor het onderhoud van gymzalen (klokurenvergoeding). De tarieven zijn geïndexeerd conform de opgave van de VNG.					
Actualisatie grondexploitaties 2026	114	509	118	365	-89
De raad heeft op 13 mei 2026 de geactualiseerde grondexploitaties 2026 behandeld. De raad heeft besloten de financiële effecten 2025 te verwerken in de Jaarstukken 2025, die van 2026 in de Voorjaarsnota 2026, en die van 2027 en verder in de Programmabegroting 2027. De wijziging is inclusief de effecten op de VPB.					

Bijstelling dotatie onderhoudsvoorziening Vastgoed	184	184	184	184	184

Uit de doorrekening van het vastgoedonderhoud voor 2026–2035 blijkt dat de onderhoudsdotaties structureel met € 224.000 stijgen. Dit komt vooral door uitbreidingen van panden en extra onderhoud aan de daken van gymlokalen.

Energie	45	45	45	45	45

Omdat de prijzen van energie in de afgelopen jaren sterk fluctueerden, is er steeds voor gekozen om budgetverhogingen voor kortere periode te begroten. Uitgaande van de uitgaven 2025 stellen wij voor de verhoging van budget structureel te begroten.

Exploitatie na verkoop panden	0	0	0	0	0

In 2025 zijn de panden Augustinushof 63 en 's- Gravelandseweg 182 verkocht. Met deze wijziging worden de panden uit de begroting verwijderd waardoor onze inkomsten dalen met € 88.000 en de (nog resterende) lasten dalen met € 1.500.

Exploitatie nieuwe panden Vastgoed	-11	-11	-11	-11	-11

In 2025 zijn meerdere maatschappelijke panden door de gemeente in gebruik genomen. Het wijkcentrum aan de Kapittelweg 399a is overgenomen (collegevoorstel 16 december 2025), waardoor Versa vanaf 2026 huur betaalt en de gemeente de eigendomskosten draagt. De MFA Bloemrijk is per 1 mei 2025 met diverse instellingen in gebruik genomen; hierdoor konden twee consultatiebureaus worden gesloten. Daarnaast zijn diverse huurovereenkomsten vernieuwd en zijn panden aan de Irisstraat en Leliestraat in gebruik genomen, wat leidt tot een hogere jaarlijkse huurinkomst.

Formatie Projectbeheersing	-37	-37	-37	-37	-37

Binnen de afdeling Ruimtelijk Ontwikkeling werkt het team Projecten aan gebiedsontwikkelingen (eigen en anterieure projecten) en grote openbare ruimte projecten. Onder andere door de fusie in 2026 met de gemeente Wijdemeren is een nieuw organisatiestructuur ontwikkeld. In de opzet hiervoor is als kader opgenomen dat de teams maximaal 25 medewerkers omvatten. Team Projecten blijft na deze structuurwijziging de huidige omvang bevatten ca. 25 vaste medewerkers en 15 inhuur. Een onderdeel van het team omvat projectbeheersing. Om de aansturing van het team Projecten voldoende te borgen en de teammanager hierin te ondersteunen wordt ingezet op een adviseur projectbeheersing met coördinerende taken voor het cluster projectbeheersing. Gezien de grote druk op de financiën, de risicobeheersing en informatievoorziening in de projecten is projectbeheersing van cruciaal belang voor het succes van de projecten. Deze formatie past binnen de opgave/advisering met betrekking tot de inrichting en doorontwikkeling van projectbeheersing vanuit de managementletter en de Rekenkamer.

Indexatie subsidies 2027	0	750	750	750	750

Voorgaande jaren werd de subsidie-indexatie bepaald met de Consumentenprijsindex (cpi) raming maart. Voor 2027 komt deze uit op 2,1% en correspondeert met een ophoging van de subsidiebudgetten van €570.000. Echter vanwege de aangenomen motie 'M25-128: Geen stille bezuiniging voor maatschappelijke organisaties' wordt voorgesteld om voor de indexatie 2027 het gemiddelde te nemen van de ontwikkeling van de cpi (2.1%) en de CAO-lonen (3,4%). Dit resulteert in een structurele ophoging van de subsidiebudgetten van 2,75% (€750.000). Ten tijde van het opstellen van de programmabegroting 2027 wordt deze verdeeld over de taakvelden.

Inzet stelpost autonome/nominale ontwikkeling	0	-3.600	-3.600	-3.600	-3.600

In de meerjarenraming is een stelpost opgenomen voor autonome- en nominale ontwikkelingen. Zoals gebruikelijk valt dezevrij bij het opstellen van de voorjaarsnota ter dekking van de opgevoerde autonome- en nominale ontwikkelingen. Voor 2027 en verder is de hiermee de beschikbare stelpost volledig ingezet.

Precario opbrengsten (terrassen)	-70	0	0	0	0

In 2025 zijn alle vergunningen voor terrassen opnieuw geïnventariseerd. Daarnaast hebben ondernemers de mogelijkheid gekregen om een aanvraag voor uitbreiding van het terras te doen. De inventarisatie en uitbreiding van de terrassen leiden tot hogere opbrengsten van de precariobelasting.

Verdeling stelpost raadsinitiatieven	-500	0	0	0	0

Bij de vaststelling van de Begroting 2026 heeft uw raad moties en amendementen aangenomen met als dekking de vrije ruimte voor raadsinitiatieven. Op deze stelpost is € 500.000 opgenomen als vrije ruimte voor incidentele raadsinitiatieven. Tijdens de begrotingsbehandeling op 12 november 2025 heeft uw raad moties en amendementen aangenomen die gezamenlijk leiden tot een financieel beslag van € 677.500. Daarmee overstijgen de aangenomen besluiten de beschikbare vrije ruimte met € 177.500. Met deze wijziging worden de budget op het juiste onderdeel in de begroting verwerkt.

Verkoop panden en gronden	-1.404	-948	900	0	0

Door een aantal doorgeschoven verkopen verwachten wij in 2026 een bruto verkoopopbrengst te realiseren van € 1,6 miljoen. Voor 2027 verwachten wij een bruto verkoopopbrengst van € 965.000. Na afboeking van de boekwaarden en verkoopkosten verwachten wij in 2026 een bedrag van € 1,4 miljoen, en in 2027 een bedrag van € 948.000 aan de reserve Stedelijke ontwikkeling toe te voegen.

Verwachting CAO ontwikkeling 2027	0	675	900	900	900

De huidige CAO loopt tot 31 maart 2027. De onderhandelingen voor een nieuwe CAO na deze periode zijn nog niet gestart. Naar verwachting zal de nieuwe CAO pas vormkrijgen in 2027. Hoewel de inschatting nu is dat een aanvullende loonstijging voor 2027 niet hoog zal zijn wordt wel een kleine stijging verwacht. Vooralsnog wordt voorgesteld een bedrag van €900.000 miljoen te reserveren voor eventuele verdere loonstijging in 2027 en verder.

Woonarken en erfpacht Entrada	-50	-50	-50	-50	-50

Voor 2026 en verder verwachten wij door indexeringen hogere (erf)pachtopbrengsten van € 25.000. Daarnaast hebben wij in 2025 de huuropbrengsten van de woonarken onterecht laten vervallen. De huuropbrengsten voor de woonarken bedragen € 25.000 per jaar. Per saldo leidt dit tot extra inkomsten van €50.000.

Totaal financiële ontwikkelingen	-7.088	-4.225	-2.564	-3.476	-3.187

4.2 Investeringsprogramma

Programma/Taakveld/ Naam krediet	t/m 2025	2026	2027	2028	2029	2030
01: Wonen en leven	**-6.494**	**4.958**	**650**	**481**	**755**	**49.228**
2.1: Verkeer en vervoer	**-6.050**	**5.600**			**610**	**29.630**
01 Fietspadverharding Oscar Romerolaan	150					
02 Korte Noorderweg (rendabel)						
03 Ondergrondse fietsenstalling	-4.000					
04 Infrastructurele maatregelen 2029 en 2030 (priowegen)					610	610
05 Arenapark (Lastmile)	-2.200					
05 Hoofdplanstructuur Sportpark		5.600				
05 Resterende investeringen hoofdplanstructuur Sportpark						1.200
05 Sportpark: Compensatie van bestaande parkeerplaatsen						4.300
06 Verbetering doorstroming buitenring noord						
07 Verbetering OV-knoop Sportpark						16.250
08 Verkeersregelinstallaties 2030						500
09 Vervangen lichtmasten 2030						75
10 Vervanging afgeschreven bebording en bewegwijzering 2030						159
11 Vervanging afgeschreven wegen 2027			412			
11 Vervanging afgeschreven wegen 2028				412		
11 Vervanging afgeschreven wegen 2029					412	
11 Wegen 2027 in combinatie met rioleringen			-412			
11 Wegen 2028 in combinatie met rioleringen				-412		
11 Wegen 2029 in combinatie met rioleringen					-412	
12 Vervanging afgeschreven wegen 2030						6.536
5.7: Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**-299**	**-707**	**650**	**481**		**1.498**
13 Biodiverse vijvers 2024	-100					
13 Herinrichting Riebeeckvijver		225				
14 Biodiverse vijvers 2028				-169		
14 en 15 Koele groene route 2 (excl. civiel werk)		-857				
14 Koele plekken 2027			260			
14 Koele plekken 2028				260		
14 Plantsoenen Diependaalselaan	-494					
14 Vergroenen speelplekken 2027			260			
14 Vergroenen speelplekken 2028				260		
14 Verwijderen zinloze verharding 2027			130			
14 Verwijderen zinloze verharding 2028				130		
15 Kwaliteitsimpuls Oude Haven	220					
15 Speelvoorziening 2025_Oude Haven	75					
16 Renovatie groenvoorzieningen 2030						388
17 Instand houden bomenbestand 2030						460
18 en 15 Speelvoorziening 2026		-385				
18 Vergroenen speelvoorziening 2026		310				
19 Speelvoorziening 2030						650
7.2: Riolering	**-145**	**65**	**0**	**0**	**145**	**0**
20 Dekking uit spaarvoorziening 2027			-94			

Programma/Taakveld/ Naam krediet	t/m 2025	2026	2027	2028	2029	2030
20 Dekking uit spaarvoorziening 2028				-94		
20 Dekking uit spaarvoorziening 2029					-94	
20 GWP vervangen afgeschreven riolering 2027			94			
20 GWP vervangen afgeschreven riolering 2028				94		
20 GWP vervangen afgeschreven riolering 2029					94	
21 GWP vervangen afgeschreven riolering 2030						4.592
21 Dekking uit spaarvoorziening 2030						-4.592
22 Optimalisatie hemelwaterafvoer openb. ruimte fase 2 2026		-341				
22 Optimalisatie hemelwaterafvoer openb. ruimte fase 2 2027			-682			
22 Splitsen hemelwater van vuilwater fase 2 2027			-525			
22 Splitsen hemelwater van vuilwater fase 2 2028				-1.049		
22 Verbetermaatregelen hemelwaterafvoer 2026		341				
22 Verbetermaatregelen hemelwaterafvoer 2027			1.207			
22 verbetermaatregelen hemelwaterafvoer 2028				1.049		
23 Vervangen Nissan Navara calamiteitenvoertuig	-145				145	
24 VW Crafter gemalen V-483-KT 2025 toevoeging IP 2025		65				
8.3: Wonen en bouwen						**18.100**
25 Centrumgebied Hilversumse Meent						18.100
02: Zorg	**-17.567**	**18.884**	**36.938**	**420**	**555**	**12.908**
4.2: Onderwijshuisvesting	**-17.567**	**15.183**	**36.938**	**420**	**555**	**12.908**
26 Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting 2024	-9.007					
26 Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting 2025	-4.604					
26 Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting 2026		15.183				
26 Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting 2027			36.286			
26 Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting 2027 IKC			193			
26 Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting 2028				420		
26 Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting 2029					555	
26 Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting 2030						12.908
26 Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting t/m 2023	-3.956					
26 Stichtingskosten Sportcomplex- IHP			459			
6.1: Samenkracht en burgerparticipatie		**2.911**				
27 Verbouwing begane grond Thebe		2.100				
28 Verbouwing Emmastraat 15		561				
29 Emmastraat 15 dakterras		250				
7.1: Volksgezondheid		**790**				
30 Jeugd en Gezin Larenseweg		790				
04: Bestuur	**883**	**2.221**			**9.679**	
0.4: Overhead	**883**	**2.221**				
31 Aankoop pand Hoge Naarderweg 5		1.300				
32 Aanpassen werkplekomgeving en werkplekken		500				
33 Binnenschilderwerk Raadhuis 2024	-197					
33 Duurzaamheid en circulariteit 2024	-120					
34 ICT implementatie Ivanti		50				
35 ICT security (SIEM/SOC)		50				
36 Renovatie en verduurzaming van gemeentelijke huisvesting					9.679	

Programma/Taakveld/ Naam krediet	t/m 2025	2026	2027	2028	2029	2030
37 Uitbreiding huisvesting Wilhelminastraat	1.200					
38 Vervanging bedraad kantoornetwerk		104				
39 Vervanging wifi netwerk		217				
05: Financiën en grondexploitaties	**0**					
8.2: Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	**0**					
40 WKO Stationshart	0					
Eindtotaal	**-23.178**	**26.063**	**37.588**	**901**	**10.989**	**62.136**

5.2.1 Toelichting actualisatie 2024

In paragraaf 2.5 worden diverse wijzigingen op het investeringsprogramma voorgesteld. Onderstaand een aanvullende toelichting per wijzigingsvoorstel.

1. **Fietspadverharding Oscar Romerolaan**
   Op de Oscar Romerolaan doen zich regelmatig verkeersonveilige situaties voor doordat laden en lossen plaatsvindt op de rijbaan en het fietspad. Door het fietspad te verleggen en laad- en losplekken aan te leggen kunnen deze situaties worden opgelost. Hiermee wordt tevens bijgedragen aan de strategische doelstelling 'Bereikbaar en veilig bedrijventerrein' uit de Gebiedsagenda Bedrijventerrein Zuidwest. De Oscar Romerolaan is een project uit 2020 dat tot op heden niet is uitgevoerd. Hierdoor is een deel van de eerder toegekende provinciale subsidie vervallen en is door indexatie het beschikbare budget niet toereikend. Het project was daardoor niet opgenomen in de gebiedsagenda Zuidwest (2024). Bij het bepalen van de werkzaamheden in de openbare ruimte binnen de gebiedsagenda is de Oscar Romerolaan opnieuw als kansrijk project geïdentificeerd. Door het project nu op te pakken kan de straat integraal en verkeersveiliger worden ingericht.

2. **Korte Noorderweg**
   Voor de ontwikkeling aan de Korte Noorderweg heeft het college in maart 2026 een anterieure overeenkomst met de initiatiefnemer gesloten. Hierin is onder andere geregeld dat de gemeente in aansluiting op de plannen van de ontwikkelaar voor het binnengebied en in aansluiting op de recentelijk heringerichte Noorderweg een passende woonomgeving creëert. De huidige inrichting past bij het gebruik als bedrijventerrein, maar niet bij een woonomgeving. De investering is geraamd op €763.000. De raad wordt voorgesteld de kosten te dekken uit de door de ontwikkelaar verplicht te betalen exploitatiebijdrage van € 513.000 en het restant van € 250.000 uit de reeds ontvangen WBI-subsidie die voor de Korte Noorderweg is aangevraagd.

3. **Ondergrondse fietsenstalling**
   In de raadsinformatiebrief 2025-79 over de voortgangsrapportage project Stationshart oktober 2025 (1893089) is vermeld dat door de Provincie Noord-Holland een toezegging is gedaan voor een extra subsidie. De formele aanvraag wordt in 2026 ingediend. We verwerken deze subsidie bij deze voorjaarsnota, hiermee wordt het netto investering voor de Ondergrondse fietsenstalling geraamd op € 28,6 miljoen.

4. **Infrastructurele maatregelen 2029 en 2030 (priowegen)**
   De raad heeft in 2022 het beleid 'Prioritering en aanpak verkeersveiligheid Prio-wegen 2022 en verder' vastgesteld. Hierbij is besloten jaarlijks gemiddeld € 610.000 netto na subsidies te investeren van 2022 tot 2030. Dit bedrag wordt gebruikt om verkeersveiligheidsproblemen en aanpassingen aan het fietsnetwerk volgens de prioriteitenlijst aan te pakken. Investeringen voor 2029 en 2030 zijn opgenomen in het investeringsprogramma.

5. **Sportpark**
   In het voorstel 'Actualisatie Stedenbouwkundig Plan Sportpark 2026 & Financiën gebiedsontwikkeling Sportpark (Arenapark)' (raadsvergadering van 10 juni 2026) hebben we de raad voorgesteld een krediet van € 5,6 miljoen (prijspeil 1-1-2026) beschikbaar te stellen om de eerste fase van de hoofdplanstructuur bouwrijp te maken, en tegelijkertijd de huidige sterretjespost Arenapark (Last Mile) van € 2,2 miljoen te laten vrijvallen. Daarnaast hebben we voorgesteld de overige investeringen in de hoofdplanstructuur, voor de komende 10-15 jaar geraamd op ca. € 20,7 miljoen (prijspeil 1-1-2026), en het voor de hoofdplanstructuur geraamde kostenverhaal van € 19,5 miljoen (prijspeil 1-1-2026) als sterretjesposten op te nemen het Investeringsprogramma 2027-2030 van de Voorjaarsnota 2026; de netto-investering voor de hoofdplanstructuur komt dan op ca. € 6,8 miljoen (= € 5,6 miljoen + € 20,7 miljoen -/- € 19,5 miljoen). Omdat een deel van de investering nu wordt vrijgegeven, terwijl de verwachte opbrengsten uit kostenverhaal pas in de toekomst gerealiseerd worden, hebben we de investering op de onderstaande wijze in het IP verwerkt. Wanneer we een anterieure overeenkomst (AOK) sluiten waarbij duidelijk wordt welk bedrag we verhalen, passen we de investeringen bij het eerstvolgende P&C-product hierop aan.
   - Verhoging investering 'Hoofdplanstructuur Sportpark (fase 1 bouwrijpmaken)'van € 5,6 miljoen.
   - Verlagen sterretjespost 'Arenapark (Last mile)' van € 2,2 miljoen naar nihil.

- Verhoging van de sterretjespost ‘Resterende investeringen hoofdplanstructuur Sportpark’ van € 20,7 miljoen en daar tegenover de verwachte bijdrage uit kostenverhaal van € 19,5 miljoen. Hiermee komt deze sterretjes post op netto € 1,2 miljoen.
- Verhoging van de sterretjespost ’Sportpark: compensatie bestaande openbare parkeerplaatsen’ van €4,3 miljoen.

6. **Verbetering doorstroming buitenring noord**
   In raadsbrief 2025-81 is de raad geïnformeerd dat de optimalisatie van het kruispunt Den Uylplein, als onderdeel van het project Kleine Spoorbomen, niet zal worden uitgevoerd. Het plan richtte zich op het herindelen van opstelstroken en het optimaliseren van de verkeersregelinstallatie om de doorstroming van autoverkeer te verbeteren. De voorgestelde omleiding van fietsers via de Larenseweg verlengt hun route en vermindert de veiligheid en reistijd voor langzaam verkeer. De beperkte winst voor autoverkeer weegt niet op tegen deze nadelen. Door het stopzetten van deze werkzaamheden is de geraamde subsidie niet haalbaar. Het deelkrediet wordt hierop aangepast, zodat de totale netto-investering voor ‘Verbetering doorstroming buitenring noord’ volgens de huidige raming € 2,77 behouden blijft. Tevens heeft de raad op 13 mei 2026 de positief ingestemd met het voorstel om de investering voor de ‘Centrumring’ met € 0,5 miljoen te verhogen, en dit te dekken uit de middelen voor de ‘Verbetering doorstroming buitenring noord’. Dit is als reeds genomen besluit verwerkt. Hierdoor wordt de totale raming voor de ‘Verbetering doorstroming buitenring noord verlaagd van € 2,77 miljoen naar €2,27 miljoen.

7. **Verbetering OV-knoop Sportpark 2028 (*)**
   In het voorstel “verkenning OV Knoop Sportpark” (raadsvergadering van 13 mei 2026) geven we aan dat we de OV- knoop Sportpark verbeteren. Dat doen we op dit moment met de uitvoering van het project ’Sportpad’. Daarnaast werken we aan maatregelen voor . de middellange (5-10 jaar) en de lange termijn (10-15+ jaar). Aan de raad wordt voorgesteld een voorkeursvariant voor een interwijkverbinding tussen Arenapark en Laapersveld in de vorm van een fietstunneltje vast te stellen, en een de voorkeursvariant voor een veiliger spoorwegovergang Soestdijkerstraatweg in de vorm van een herinrichting van de overweg, én een ontsluiting van het Laapersveld vanaf de Diependaalselaan. Op basis van globale ramingen én de aanname dat partners financieel bijdragen stellen we voor om een sterretjespost op te nemen in het investeringsprogramma van netto € 16,25 in 2028.

8. **Verkeersregelinstallaties 2030**
   De volgende VRI-installaties zijn in 2030 aan het einde van de technische en economische levensduur en dienen vervangen te worden: Kruispunt Schapenkamp - Prins Bernhardstraat (€ 275.000) en Kruispunt Loosdrechtseweg - Oscar Romerolaan (€ 225.000)

9. **Vervangen lichtmasten 2030**
   Conform het vastgestelde beheerplan wordt de investering voor 2030 aangevraagd. De lichtmasten hebben gemiddeld een levensduur van ca. 40 jaar. Vanaf 2028 tot 2032 zal een deel van de masten hun einde levensduur bereiken en moeten deze worden vervangen.

10. **Vervanging afgeschreven bebording en bewegwijzering 2030**
    In 2023 is het beheerplan ‘Bebording en bewegwijzering 2023-2027’ opgesteld voor het beheer van bebording in de openbare ruimte. In het beheerplan is de vervanging van de bebording en bewegwijzering planmatig ingestoken en wordt overgegaan tot een systematisch beheer van het areaal. In dit investeringsprogramma zijn de financiële gegevens uit dit beheerplan opgenomen voor het kapitaalgoed Bebording en bewegwijzering. In lijn met het vastgestelde beheerplan wordt een investering voor 2030 aangevraagd.

11. **Wegwerkzaamheden in combinatie met rioleringen toevoegen aan ’Vervanging afgeschreven wegen’ (jaarschijf 2027 t/m 2029)**
    Vanaf het Gemeentelijk Rioleringsplan 1997 worden jaarlijks twee investeringsposten opgenomen binnen taakveld 2.1 Verkeer en vervoer: ‘Vervanging afgeschreven wegen’ (€ 6.124.000) en ‘Wegwerkzaamheden in combinatie met rioleringen’ (€ 412.000). De eerstgenoemde betreft de vervanging van het algemene wegdek, terwijl de tweede voorziet in de vervanging van het wegdek boven de rioolsleuf bij rioolvervanging. In de praktijk wordt het wegdek echter integraal vervangen. Om de begroting beter te laten aansluiten op deze praktijk worden beide investeringen samengevoegd tot één post: ’Vervanging

afgeschreven wegen' met een totaalbedrag van € 6.536.000. Dit bedrag wordt jaarlijks geactualiseerd via de reguliere indexering. (Zie punt 10 Vervanging Wegen 2030)

12. **Vervanging afgeschreven wegen 2030**
In lijn met het Wegenbeheerplan wordt met deze investering de jaarschijf 2030 toegevoegd voor de vervanging van afgeschreven wegen. Het grootste deel hiervan wordt gelijktijdig vervangen met de riolering, wat zorgt voor hogere kwaliteit, een integrale inrichting passend bij actuele eisen (klimaatadaptatie, energietransitie, groen, verkeer en welzijn) en de laagst mogelijke maatschappelijke kosten.

13. **Herbestemming van Biodiverse vijvers 2024 naar Herinrichting Riebeeckvijver**
Initiatiefnemers van de Riebeeckvijver in Hilversum oost, hebben aangegeven de vijver te willen herinrichten. De wens van de initiatiefnemers bestaat uit het aanbrengen van meer groen rondom de vijver, het creëren van een biodiverse vijver, een prettige leefomgeving voor eenden en ganzen en het creëren van een prettige ontmoeting- en wandelplek voor omwonenden. Het project maakt de vijver toegankelijker met een wandelpad en zitvlonder, en verbetert de ecologische verbinding door bomen, kruidenrijk grasland en struiken toe te voegen.

Dit buurtinitiatief sluit aan bij het coalitieakkoord 2022-2026 en het beleidsplan Buurten 3.0, dat burgerinitiatieven en verantwoordelijkheid in de eigen woonomgeving stimuleert. De regie ligt bij de bewoners om in co-creatie met de gemeente dit initiatief te realiseren. Dit past ook binnen het in december 2022 vastgestelde Programma Groen 2023-2026, dat biodiversiteit en klimaatadaptatie bevordert. Hierbinnen is 'Project 8 Biodiverse vijvers' specifiek gericht op initiatieven en onderhoudsprojecten (3-jarig project). Vanuit dit uitvoeringsprogramma is een budget beschikbaar gesteld van € 100.000.

Met deze voorjaarsnota vragen we een aanvullend investering van € 125.000 om de Riebeeckvijver en omringend groen opnieuw in te richten met het oog op klimaatadaptatie en de toename van biodiversiteit te bevorderen, geven we uitvoering aan deze opdrachten vanuit het college.

14. **Verlengen Uitvoeringsprogramma Groen 2027-2028**
Per 1 januari 2027 fuseren de gemeenten Hilversum en Wijdemeren. Dit vraagt om harmonisatie van beleid. In de voorbereiding op de fusie is besloten het groenbeleid na de fusie te harmoniseren. Het huidige uitvoeringsprogramma Groen van Hilversum loopt tot en met 2026. Om de uitvoering van het Programma Groen in de tussenliggende periode voort te zetten, is het nodig het huidige uitvoeringsprogramma te verlengen.Om de vergroening van de Hilversumse wijken en de kernen van Wijdemeren in de periode na 2026 door te zetten ontbreken investeringsmiddelen voor drie opgaven: het vergroenen van speelplekken, het realiseren van koele plekken en het verwijderen van overbodige verharding.De benodigde middelen worden gevonden door binnen het huidige uitvoeringsprogramma Groen investeringsbudgetten te herverdelen en één of enkele projecten te laten vervallen. Deze projecten kunnen later opnieuw worden opgenomen in het uitvoeringsprogramma dat hoort bij het gezamenlijke groenbeleid van de fusiegemeente. Het gaat om (delen van) de budgetten voor Biodiverse vijvers 2028 € 169.000, Plantsoenen Diependaalselaan € 494.000, Koele route 2026 € 637.000.

15. **Kwaliteitsimpuls Oude Haven**
In het project 'Kwaliteitsimpuls Oude Haven' is er een tekort op het budget voor het verbeteren van de recreatieve kwaliteiten van het park. Het geschatte tekort op basis van het schetsontwerp is € 250.000. Vanuit het krediet 'koele routes 2026' van het Uitvoeringsprogramma Groen is € 220.000 vrij te maken voor het verbeteren van de recreatieve kwaliteiten van de Oude Haven. Bij de vaststelling van het beleid Openbare Ruimte is door de gemeenteraad voor een periode van 10 jaar budget van 75.000 euro per jaar beschikbaar gesteld voor spelen, bewegen en ontmoeten. Aan de Oude Haven is al één jaarschijf toegekend. Ook de jaarschijf 2026 is toegewezen aan de Oude Haven. Daarmee komt het totale extra budget voor Spelen, Bewegen en Ontmoeten voor de Oude Haven op € 295.000. Daarmee is er voldoende budget beschikbaar om de geschatte kosten van € 250.000 voor het verbeteren van de recreatieve kwaliteiten van ons stadspark de Oude Haven te dekken.

16. **Renovatie groenvoorzieningen 2030 (plantsoenen en grasterreinen)**
In 2023 is het beheerplan Groen 2024-2028 opgesteld voor het beheer van het groen in de openbare ruimte. In het beheerplan is de vervanging van groen planmatig ingestoken en wordt overgegaan tot een systematisch beheer van het areaal. In dit investeringsprogramma zijn de financiële gegevens uit dit beheerplan opgenomen voor het kapitaalgoed groen. In lijn met het vastgestelde beheerplan wordt een investering voor 2030 aangevraagd.

17. **Instandhouding bomenbestand 2030**
In 2023 is het beheerplan Groen 2024-2028 opgesteld voor het beheer van het groen in de openbare ruimte. In het beheerplan is de vervanging van bomen planmatig ingestoken en wordt overgegaan tot een systematisch beheer van het areaal. In dit investeringsprogramma zijn de financiële gegevens uit dit beheerplan opgenomen voor het kapitaalgoed bomen. In lijn met het vastgestelde beheerplan wordt een investering voor 2030 aangevraagd.

18. **Herschikking Speelvoorziening 2026 naar Vergroenen speelvoorziening 2026**
In 2026 worden er in het kader van het programma Groen, 5 speelplekken vergroend. In het Programma Groen zijn 3 doelen geformuleerd:
    - Biodiversiteit stimuleren
    - Klimaatbestendig inrichten
    - Zorgen dat groen bijdraagt aan vitaliteit

    Met het vergroenen van speelplekken geven we invulling aan deze doelen. De speelplekken moeten lommerrijke groene ontmoetingsplekken in de buurt worden. Spelen in een natuurlijke omgeving is goed voor de ontwikkeling van kinderen. Veel speelplekken in Hilversum hebben een gedateerde inrichting met een overmaat aan verharding. Om deze speelplekken aantrekkelijker te maken voor kinderen en te laten bijdragen aan biodiversiteit en klimaatadaptatie is er jaarlijks een budget beschikbaar voor het vergroenen speelplekken. Het doel is om vanuit het Programma Groen jaarlijks verspreid over Hilversum ten minste 5 speelplekken te vergroenen. Voor het beheer en onderhoud van de gemeentelijke speelplekken bestaat een onderhoudscyclus. Binnen die cyclus worden toestellen en ondergronden na de afschrijvingstermijn vervangen. Bij de geselecteerde speelplekken moeten een of meerdere speeltoestellen en de ondergronden worden vervangen. Vanuit de onderhoudsinvesteringen gaat het om een bedrag van € 310.000 dat wordt overgeheveld naar het budget voor het Vergroenen van Speelplekken 2026. Door de onderhoudscyclus te combineren met de vergroeningsopgave kan het vergroeningsbudget effectief en efficiënt worden ingezet.

19. **Speelvoorziening 2030**
In 2023 is het beheerplan Spelen 2024-2028 opgesteld voor het beheer van de speelvoorzieningen in de openbare ruimte. In het beheerplan is de vervanging van de speelvoorzieningen planmatig ingestoken en wordt overgegaan tot een systematisch beheer van het areaal. In dit investeringsprogramma zijn de financiële gegevens uit dit beheerplan opgenomen voor het kapitaalgoed speelvoorzieningen. In lijn met het vastgestelde beheerplan wordt een investering voor 2030 aangevraagd.

20. **Indexering GWP vervangen afgeschreven riolering 2027 t/m 2029**
De investeringsbudgetten voor de vervanging van de afgeschreven riolering worden voor de jaarschijven 2027 t/m 2029 worden met 2,1% geïndexeerd (GWW-index CBS). Zonder indexatie kan de vervanging niet volledig worden gerealiseerd.

21. **GWP vervangen afgeschreven riolering 2030**
Met deze investering wordt de jaarschijf 2030 toegevoegd voor de vervanging van afgeschreven riolering, conform het Water- en rioolprogramma 2027–2028. Jaarlijks wordt circa 6,5 km riool vervangen. Om het investeringsbudget naar prijspeil 2026 te actualiseren, is een indexatie van 2,1% (GWW-index CBS) toegepast. Zonder indexatie kan de opgave niet volledig worden uitgevoerd. De afgeschreven riolering wordt grotendeels samen met de wegen vervangen. Dit levert een hogere kwaliteit op, maakt een toekomstbestendige inrichting mogelijk (klimaatadaptatie, energietransitie, groen, verkeer en welzijn) en minimaliseert maatschappelijke kosten. De investeringen voor de reguliere vervanging van riolering en waterobjecten worden gedekt uit de spaarvoorziening.

22. **Verbetermaatregelen hemelwaterafvoer 2026 t/m 2028**
Hilversum wil in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust zijn. In combinatie met vervangings- en herinrichtingsprojecten nemen we maatregelen om duurzaam met hemelwater om te gaan. Om de beschikbare middelen doelgerichter en efficiënter in te zetten, stellen we voor de kredieten 'Splitsen hemelwater van vuilwater fase 2' en 'Optimalisatie hemelwaterafvoer openbare ruimte fase 2' samen te voegen tot één krediet: 'Verbetermaatregelen hemelwaterafvoer'.

23. **Uitstellen vervangen Nissan Navara calamiteitenvoertuig**
Dit voertuig wordt ingezet voor de 24/7 calamiteitendienst en is speciaal uitgevoerd voor verplaatsen van zware aanhangwagens (noodstroom of motorpomp). In 2025 stond de vervanging van betreffende voertuig gepland. Omdat er nog geen goed alternatief is met elektrische aandrijving wordt vervanging uitgesteld. De huidige investering kan worden verschoven naar 2029.

24. **VW Crafter gemalen V-483-KT 2025 toevoeging IP 2025**
In 2025 is € 100.000 vrijgegeven voor de aanschaf van een voertuig voor de 24/7 gemalen wachtdienst, maar uit het inkooptraject blijkt vervanging € 128.000 te kosten door een zwaardere constructie en duurdere elektrische aandrijving. Het oorspronkelijke plan om de kraan van de oude auto over te bouwen blijkt onwerkbaar: ombouwen duurt circa 12 weken, wat niet haalbaar is gezien de continuïteit van de dienst. Ook blijkt de oude kraan onderhoudstechnisch niet meer in goede staat, waardoor langere termijn beschikbaarheidsrisico's ontstaan. De kraan zal daarom ook moeten worden vervangen ad € 37.000.

25. **Centrumgebied Hilversumse Meent (*)**
In het raadsvoorstel 'Programma van Eisen voor het stedenbouwkundig plan centrumgebied Hilversumse Meent' (raad 4 maart 2026) is doorrekening van de nieuwe schets van het multifunctionele woon-zorgcomplex opgenomen. We verwachten een positieve grondexploitatie van € 2,3 miljoen, een investering in gemeentelijk vastgoed in dat woonzorgcomplex van € 12,3 miljoen (incl. btw, prijspeil 2026) voor het wijk- en jongerencentrum en de sportzaal. Daarnaast wordt de investering in een nieuw parkeergebouw geraamd op € 5,8 miljoen (excl. btw, prijspeil 2026). We stellen daarom voor om een sterretjespost op te nemen in het investeringsprogramma van € 18,1 miljoen in 2030. De effecten van de grondexploitatie worden conform de BBV opgenomen in de begroting na een raadsbesluit voor het openen van de grondexploitatie.

26. **Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting**
De totale omvang van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijshuisvesting tot en met 2030 wordt verhoogd met afgerond € 48,4 miljoen. De wijzigingen in de jaarschijven ontstaand door een combinatie van verschillende factoren. Deze veranderingen zijn het gevolg van financiële mutaties uit voortgangsrapportages, de indexatie van (ver)bouwkosten via de BDB-index, aanvullende investeringsbehoeften en de opname van investeringskredieten voor toekomstige jaren. Deze factoren leiden gezamenlijk tot een aanpassing van de jaarschijven en investeringskredieten tot en met 2030 en verder. Hieronder wordt verhoging op de totale IHP tot en met 2023 toegelicht.

Indexatie Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvestiging 2024-2027
Conform het Raadsbesluit IHP worden de (ver)bouwkosten van scholen geïndexeerd met de BDB-index. Het betreft 1% voor kredieten met uitvoeringsjaar 2026 (BDB VJN 2025 3,1% naar VJN 2026 4,1 %) en voor 2027 en verder wordt 3,4 % t.o.v. prijsniveau 2026 toegepast. Dit betreft een ophoging van de jaarschijven tot en met 2029 met € 6,0 miljoen.

Voortgangsrapportage Integraal Huisvestingsplan 2024-2039
Op 10 december 2025 heeft de gemeenteraad besloten over de voortgangsrapportage IHP. De raad heeft toen besloten de financiële mutaties als gevolg van dit besluit te verwerken bij de Voorjaarsnota 2026. De investeringen betreffen naast de verwerking van de DUMAVA-subsidie van €1,5 miljoen, een verschuiving van kredieten over de verschillende jaren, behalve de onverwachte kosten voor netcongestie (stelpost). Dit laatste betreft een ophoging van de jaarschijven tot en met 2028 met € 2,7 miljoen.

Onderwijshuisvestingplan (OHP) 2027
Jaarlijks dienen schoolbesturen aanvragen voor onderwijshuisvesting in waarover het college van B&W besluit. Het college dient het voorgenomen besluit uiterlijk op 1 oktober kenbaar te maken aan de

schoolbesturen, waarna definitieve besluitvorming uiterlijk op 31 december 2026 plaatsvindt. Het college kan alleen positief op een aanvraag besluiten indien de gemeenteraad hiervoor middelen beschikbaar heeft gesteld en de aanvraag aansluit bij de vereisten vanuit de verordening. Het advies om financiën die nodig zijn voor de aanvragen op te nemen in de Voorjaarsnota waarbij de kaders voor de OHP-beoordeling (waarover het college van B&W moet besluiten) worden gesteld. Dit betreft een ophoging van de jaarschijven tot en met 2029 met € 8,4 miljoen.

Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvestiging 2030
In april 2024 is het IHP 2024 - 2039 vastgesteld. Financieel zijn alleen de investeringskredieten 2024-2027 vastgesteld. Ook is in het voorstel vermeld: De gemeenteraad heeft in 2020 ook besloten over financiën voor projecten in de periode 2024-2035, deze middelen blijven beschikbaar voor onderwijshuisvestingsprojecten. Daarom wordt voor jaarschijf 2030 1/8 deel van dit restant opgenomen. Dit betreft een bedrag van € 12.908.000.

Onderwijshuisvesting op het Sportpark (juni 2026)
De investeringskredieten voor de International Primary School, De Internationale Schakelklas en Groot Goylant zijn onder voorbehoud opgenomen in lijn met het raadsvoorstel 'Onderwijshuisvesting: invulling gebiedsontwikkeling Sportpark (Arenapark)' waarover in juni 2026 besluitvorming door de gemeenteraad plaatsvindt.

	< IP '26	***IP 2026***	***IP 2027***	***IP 2028***	***IP 2029***	***IP 2030***
Indexatie Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvestiging 2024-2027		2.107	2.782	594	555	
Voortgangsrapportage IHP 2024-2039	-14.265	4.855	23.119	-11.030		
Onderwijshuisvestingplan (OHP) 2027			3.172	5.218		
IHP Onderwijshuisvestiging 2030						12.908
Onderwijshuisvesting op het Sportpark (juni '26)	-3.302	8.221	7.865	5.638		
Totaal	***-17.567***	***15.183***	***36.938***	***420***	***555***	***12.908***

27. **Verbouwing begane grond Thebe**
Aan de Thebe 22 wordt sinds 26 april 2022 een kantoorgebouw gehuurd voor de opvang van 400 Oekraïense vluchtelingen. De huur van het gebouw is verlengd tot 1 april 2032. Inmiddels staat de begane grond (voorheen taalschool) van het gebouw leeg en hier willen wij extra kamers en zorgkamers realiseren. De extra kamers worden gerealiseerd om de kwaliteit op de opvanglocatie te verbeteren. En de zorgkamers worden ingezet voor bewoners met een psychosociale problematiek. Deze investering wordt afgeschreven in twee jaar in lijn met het huurcontract. Voor deze investering wordt nog dekking aangevraagd bij het ministerie.

28. **Verbouwing Emmastraat 15**
Met de aankoop van een voormalige onderwijsinstelling aan de Emmastraat 15 kunnen we ongeveer 52 bewoners van de Philipslocatie opvang bieden voor de lange termijn. Het college van Hilversum heeft goedkeuring gegeven voor de aankoop van dit gebouw. Het pand is aangekocht op 24 december 2025, zodat langdurige opvang kan worden gewaarborgd. Deze locatie wordt na aankoop verbouwd, zodat hier 16 onzelfstandige woonruimtes met gemeenschappelijke voorzieningen voor 52 opvangplekken worden gerealiseerd. De verwachting is om na de zomer van 2026 Oekraïense ontheemden te huisvesten die vanuit de Philipslocatie komen. Deze verbouwing wordt gedekt door het ministerie van Asiel en Migratie en hiervoor is akkoord gegeven door het ministerie. Verder hebben wij het voornemen om de volledige glazen pui, welke als entree dient voor het gebouw, te vervangen. Omdat de volledige pui van glas is, niet geïsoleerd is en niet goed sluit, gaat hier veel energie verloren. Ook is de huidige pui erg kwetsbaar voor het beoogde intensieve gebruik en niet goed afsluitbaar, waardoor de veiligheid onvoldoende gewaarborgd kan worden. Voor de vervanging van de gevelpui ca. €75.000 moet nog dekking worden aangevraagd bij het ministerie.

29. **Emmastraat 15 dakterras**
Met de aankoop van een voormalige onderwijsinstelling aan de Emmastraat 15 kunnen we ongeveer 52 bewoners van de Philipslocatie opvang bieden voor de lange termijn. De verwachting is om na de zomer van 2026 Oekraïense ontheemden te huisvesten die vanuit de Philipslocatie komen. Het gebouw heeft een beperkte buitenruimte. Aan de achterzijde zitten parkeerplaatsen die gedeeld worden met een dansschool, terwijl de parkeerdruk voor zowel auto's als fietsen al hoog zijn. Aan de voorzijde is zeer beperkte buitenruimte. Om te voldoen aan de wensen van de omwonenden en te voorkomen dat bewoners aan de voorzijde gaan rondhangen wordt overwogen om een dakterras te realiseren. Op die manier hebben de bewoners, en met name de kinderen, een buitenruimte waar ze tijd kunnen doorbrengen. Hiervoor moet nog dekking worden aangevraagd bij het ministerie.

30. **Jeugd en Gezin Larenseweg**
Vanaf 2023 wordt gewerkt aan de planvorming van een vestiging van Jeugd & Gezin (GGD) in het pand van Dudok Wonen aan de Larenseweg 30. Naast de huur van de locatie is er een investering nodig van €790.000 om het pand geschikt te maken voor de nieuwe functie. De looptijd van deze investering is 15 jaar, wat gelijk is aan de looptijd van het huurcontract.

31. **Aankoop pand Hoge Naarderweg 5**
Het bedrag van € 1,3 miljoen is bedoeld voor de aankoop van het pand aan de Hoge Naarderweg 5, bestaande uit een koopsom van € 1,25 miljoen en € 50.000 kosten koper. Omdat in de omgeving van het raadhuiskwartier zelden geschikte panden vrijkomen, biedt deze locatie een unieke kans. De koop is gedaan onder voorbehoud van goedkeuring door college en raad. Het gebouw biedt:
    - Extra ruimte tijdens de verhuisbewegingen rond de renovatie van het raadhuis.
    - Een representatieve, vaste locatie voor het gemeentebestuur tijdens het huisvestingstraject, , op korte afstand van de overige gemeentelijke gebouwen.
    - 5–6 eigen parkeerplaatsen, schaars in het gebied.

    Het pand verkeert in goede staat, heeft energielabel A en biedt ruimte voor circa 30–35 werkplekken. Het geldt daarnaast als een solide investering, omdat vergelijkbare panden waardevast zijn.

32. **Aanpassen werkplekomgeving en werkplekken**
Binnen de ambtenarenhuisvesting is reeds gestart met het vervangen van oude werkplekken. Daarnaast verandert de werkomgeving als gevolg van hybride werken. Het Stadskantoor en het "oude" deel van de Wilhelminastraat zijn hier nog niet volledig op aangepast. Daarnaast vragen de recente verhuizingen om aanpassingen van de werkomgeving.

33. **Herschikking diverse kredieten**
Naar aanleiding van de geplande verduurzamingswerkzaamheden in het raadhuis is de verwachting dat de onderstaande investeringen voorlopig niet zullen plaatsvinden. Daarom willen wij voorstellen deze kredieten te herschikken ter dekking van de extra werkzaamheden op de Wilhelminastraat.
    - Binnen schilderwerk Raadhuis 2024
    - Duurzaamheid en circulariteit 2024

34. **ICT-implementatie Ivanti**
Om de (virtuele) werkplek te voorzien van de juiste inrichting, wordt er gebruik gemaakt van een beheerpakket. Zonder dit pakket is het beheer van de (virtuele)werkplek niet mogelijk en kan er geen werkplek worden aangeboden. Het huidige pakket verdwijnt eind van het jaar van de markt. Daarom moet er een nieuw pakket worden geïmplementeerd. Hoewel in 2025 voorzien was dat er een nieuw pakket moest worden aangeschaft, blijkt in de praktijk dat de implementatie hoger zal uitvallen. Dit was niet voorzien. De verwachting is dat de installatie en implementatiekosten veel hoger zullen uitvallen. Om deze reden wordt er eenmalig € 50.000 gevraagd.

35. **ICT-security (SIEM/SOC)**
De gemeente is in toenemende afhankelijk van digitale systemen voor de dienstverlening. Het risico op cyberdreigingen neemt navenant toe. Hilversum beschikt nog niet over een centrale voorziening voor het continu monitoren en analyseren van security meldingen in de IT-omgeving. In een zogenaamde SIEM

oplossing (Security Incident and Event Management) komen security-melding 24/7 binnen, waardoor eerder kan worden ingegrepen.

36. **Renovatie en verduurzaming van gemeentelijke huisvesting**
In het najaar van 2025 is de gemeenteraad geïnformeerd over de te maken keuze voor de robuuste, duurzame en toekomstbestendige huisvesting van de gemeentelijke dienstverlening en de gemeentelijke organisatie. Het college heeft een second opinion laten uitvoeren over het ruimtelijke en financiële beeld. De second opinion leidt niet tot wezenlijk andere inhoudelijke en financiële uitkomsten of inzichten. Bovendien moet er ook in de referentiesituatie (“niets doen") geïnvesteerd worden in de huisvesting. Deze kosten zijn onvermijdelijk. Met het voorkeursscenario wordt daarentegen wél een kwaliteitsslag gemaakt. De investering voor het voorkeursscenario bedraagt € 9,68 miljoen.

37. **Uitbreiding huisvesting Wilhelminastraat**
Als gevolg van extra werkzaamheden verwachten wij een aanvullende investering van €1.200.000. Wij stellen voor een aantal kredieten te herschikken, te weten 'Duurzaamheid en Circulariteit 2024' en 'Binnen schilderwerk Raadhuis 2024', om zodoende een deel van deze extra werkzaamheden op te kunnen vangen. Voor het resterende bedrag vragen wij aanvullend krediet aan van € 900.000 welke tevens middels een RIB aan u is voorgelegd.

38. **Vervanging bedraad kantoornetwerk**
Het kantoornetwerk is 8 jaar oud en bestaat uit twee onderdelen: bedraad en draadloos. Beperking op het ene onderdeel (bedraad netwerk), kan leiden tot beperking in het andere onderdeel (draadloos netwerk). De vervanging en uitbreiding van het huidige bedrade kantoornetwerk is onvermijdelijk om wifi-problematiek en storingen te voorkomen. De investeringsaanvraag hangt samen met de investeringsaanvraag voor de vernieuwing van het wifi-netwerk.

39. **Vervanging wifi netwerk**
Het krediet ten behoeve van het nieuwe wifi netwerk is in 2023 vrijgegeven. Di was onderdeel van een groter project. De prijzen voor wifi punten zijn sindsdien sterk gestegen. Daarbij komt dat er een grote toename is van het gebruik van de wifi. Het huidige wifi netwerk is nu dusdanig overbelast dat er veel meldingen binnen komen over de slechte kwaliteit. Er kan hierdoor niet meer worden uitgegaan van de oorspronkelijk beoogde één op één vervanging van de wifi-punten. Vanwege de prijsstijgingen en de behoefte aan extra wifi punten vragen wij een aanvullend krediet aan van € 217.000.

40. **WKO Stationshart**
In de raad van 19 november 2024 is een netto krediet van € 300.000 voor de aanleg van een Warmte Koude Opslag (WKO) in het Stationsgebied beschikbaar gesteld. Dit krediet bestond uit een bruto investering van € 1,8 miljoen waarvan € 1,5 miljoen zou worden verhaald op de ontwikkelaar van de WKO. Het verschil van € 300.000 was onder andere bestemd voor juridische en capaciteitskosten. In 2025 is bij de aanbesteding van de aanleg van deze WKO voor een andere constructie gekozen waardoor de investering van €1,5 miljoen niet langer noodzakelijk is. Het krediet kan daardoor worden verlaagd. Tevens is door de provincie Noord-Holland een subsidie verleend van € 154.000. Voorgesteld wordt het krediet aan te passen tot een bruto investering van € 454.000 met een subsidie van € 154.000 zodat per saldo de netto-investering van € 300.000 niet wijzigt.

5.2.2 Investeringen met een sterretje

In het investeringsplan van de gemeente Hilversum zijn een aantal investeringen aangemerkt met een sterretje. Over deze investeringen wordt een afzonderlijk besluit aan de raad voorgelegd. De raad heeft in mei besloten het krediet voor de 'Centrumring' van € 13 miljoen vrij te geven. Daarnaast is in juni voorgesteld het resterende deel van het krediet voor de 'Last Mile' van € 2,2 miljoen te laten vervallen. Beide investeringen stonden als sterretjespost in het investeringsprogramma en zijn daarom niet meer zichtbaar in het onderstaande overzicht.

Hieronder volgt een overzicht van de nog openstaande investeringen die aangeduid zijn met een sterretje.

Thema	omschrijving investering	bron (ip/reserve)	bedrag openstaande post
01.03	1000 Woningen, openbare ruimte	ip 2019	2.000.000
01.03	Bruisend Hart (1000 Woningen, openbare ruimte)	ip 2019	1.000.000
01.03	Spoorzone	ip 2021	794.000
01.03	Arenapark (last mile)	ip 2023	-
01.03	Centrumring	ip 2023	-
01.03	Nieuwe buurtvoorzieningen Riebeeck	ip 2025	1.200.000
01.03	OV knooppunt Crailo verbeteren en Park&Bike onderzoek	ip 2024	1.000.000
01.03	Realisatie transferium en hub Arenapark	ip 2024	1.500.000
01.03	Extra fietsparkeerplekken centrum en OV knooppunten	ip 2024	500.000
01.03	Beweegvriendelijker openbare ruimte	ip 2023	500.000
01.03	Opstellen en uitvoeren gebiedsagenda centrum	ip 2023	500.000
01.03	Opstellen en uitvoeren gebiedsagenda Mediapark	ip 2023	500.000
01.02	Stichtingskosten sportcomplex Sportpark/Arenapark	ip 2027	56.025.000
01.02	Stichtingskosten Sportcomplex Parkeren	ip 2027	11.200.000
01.01	Centrumgebied Hilversumse Meent	ip 2030	18.100.000
01.02	Verbetering OV-knoop Sportpark 2028	ip 2030	16.250.000
01.02	'Resterende investeringen hoofdplanstructuur Sportpark' (netto)	ip 2030	1.200.000
01.02	Compensatie van bestaande openbare parkeerplaatsen	ip 2030	4.300.000
	6. Gemeente Hilversum totaal		**116.569.000**

4.3 Staat van reserves

Na verwerking van de reservemutaties in de voorjaarsnota 2026 ziet de staat van reserves er als volgt uit. In onderstaande staat van reserves is eveneens de reserves Klimaat- en energiebeleid CDOKE opgenomen. De raad wordt bij de voorjaarsnota 2026 gevraagd deze reserve te vormen.

(-/- is onttrekking, +/+ is storting)

		2026			2027		2028		2029		2030	
#	Omschrijving	Begin	Mutatie	Eind	Mutatie	Eind	Mutatie	Eind	Mutatie	Eind	Mutatie	Eind
1	Stedelijke ontwikkeling	2.259	592	2.851	666	3.517	918	4.435	1.100	5.535	1.100	6.635
2	Mobiliteitsfonds	7.129	363	7.492	1.781	9.273	1.706	10.979	2.081	13.060	2.081	15.141
3	Herplantfonds	131	20	151	20	171	20	191	20	211	20	231
4	Regionaal mediacentrum	116	-45	71	-	71	-	71	-	71	-	71
5	Gooise Natuurreservaat (GNR)	6.954	-562	6.392	-562	5.830	-562	5.268	-562	4.706	-562	4.144
6	Gebiedseigen kosten 1221-gebieden	30	-	30	-	30	-	30	-	30	-	30
7	Gebiedsoverstijgende kosten geheel Hilversum	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Vereveningsfonds sociale huurwoningen	34	-	34	-	34	-	34	-	34	-	34
9	Klimaat- en energiebeleid CDOKE	-	3.562	3.562	-	3.562	-	3.562	-	3.562	-	3.562
	Totaal programma 1	**16.653**	**3.930**	**20.583**	**1.905**	**22.488**	**2.082**	**24.570**	**2.639**	**27.209**	**2.639**	**29.848**
10	Onderwijshuisvesting	3.103	-800	2.303	-1.553	750	-248	502	-500	2	-	2
11	Opvang Oekraïners	10.725	-1.000	9.725	-	9.725	-	9.725	-	9.725	-	9.725
	Totaal programma 2	**13.828**	**-1.800**	**12.028**	**-1.553**	**10.475**	**-248**	**10.227**	**-500**	**9.727**	**-**	**9.727**
12	Europees Sociaal Fonds (EUSF)	736	-200	536	-	536	-	536	-	536	-	536
13	TOZO	667	-150	517	-	517	-	517	-	517	-	517
	Totaal programma 3	**1.403**	**-350**	**1.053**	**-**	**1.053**	**-**	**1.053**	**-**	**1.053**	**-**	**1.053**
14	Reserve decentrale loonruimte	460	38	498	38	536	38	574	38	612	38	650
15	Reserve Herindeling	4.138	-4.316	-178	1.731	1.553	1.042	2.595	1.042	3.637	1.042	4.679
	Totaal programma 4	**4.598**	**-4.278**	**320**	**1.769**	**2.089**	**1.080**	**3.169**	**1.080**	**4.249**	**1.080**	**5.329**
16	Algemene reserve	53.009	-6.939	46.070	-	46.070	-	46.070	-	46.070	-	46.070
	Totaal programma 5	**53.009**	**-6.939**	**46.070**	**-**	**46.070**	**-**	**46.070**	**-**	**46.070**	**-**	**46.070**
	TOTAAL	**89.491**	**-9.437**	**80.054**	**2.121**	**82.175**	**2.914**	**85.089**	**3.219**	**88.308**	**3.719**	**92.027**

(Bedragen €1.000)

4.4 Overzicht taakvelden per programma

Oplossingsrichtingen nog niet opgenomen in onderstaand overzicht

Programma - taakveld		2026	2027	2028	2029	2030
01	**Wonen en leven**	**50.731**	**45.780**	**44.493**	**44.450**	**44.189**
0.10	Mutaties reserves	3.931	1.905	2.082	2.639	2.639
0.63	Parkeerbelasting	-9.595	-9.595	-9.595	-9.595	-9.595
2.1	Verkeer en vervoer	17.322	16.699	16.808	16.653	16.607
2.2	Parkeren	6.281	5.508	5.569	5.557	5.501
2.4	Economische havens en waterwegen	608	606	598	590	588
2.5	Openbaar vervoer	56	56	56	56	56
5.1	Sportbeleid en activering	1.551	1.427	1.426	1.426	1.426
5.2	Sportaccommodaties	2.385	2.748	2.724	2.658	2.642
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	4.519	4.500	4.497	4.492	4.453
5.4	Musea	817	819	818	818	802
5.5	Cultureel erfgoed	868	868	866	864	846
5.6	Media	3.330	3.007	3.006	3.006	3.006
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	10.081	10.281	10.180	10.160	10.085
7.2	Riolering	-2.651	-2.770	-2.765	-2.900	-2.958
7.3	Afval	-5.044	-6.209	-6.277	-6.415	-6.415
7.4	Milieubeheer	4.768	4.665	4.757	4.703	4.772
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	218	198	162	160	157
8.1	Ruimtelijke ordening	5.205	5.326	4.117	4.118	4.118
8.3	Wonen en bouwen	6.081	5.739	5.464	5.459	5.459
02	**Zorg**	**118.250**	**119.541**	**118.558**	**119.167**	**118.209**
0.10	Mutaties reserves	-1.800	-1.553	-248	-500	0
4.2	Onderwijshuisvesting	11.193	11.898	9.789	11.062	9.617
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	3.686	3.884	3.882	3.763	3.763
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	17.876	16.554	16.536	16.430	16.428
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	184	184	184	184	184
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	2.946	3.078	3.073	3.074	3.055
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	1.023	1.195	1.197	1.199	1.199
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	4.211	4.295	4.296	4.296	4.296
6.71A	Hulp bij het huishouden (WMO)	7.290	6.193	6.193	6.093	6.093
6.71B	Begeleiding (WMO)	5.625	5.850	5.600	5.500	5.500
6.71C	Dagbesteding (WMO)	710	740	740	740	740
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	875	875	875	875	875

6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	19.038	19.660	19.663	19.664	19.668
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	1.442	1.542	1.542	1.542	1.542
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	2.245	2.246	2.246	2.247	2.247
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	5.529	5.779	5.779	5.779	5.779
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	1.246	1.296	1.296	1.296	1.296
6.791	PGB WMO	345	345	295	295	295
6.792	PGB Jeugd	724	724	725	725	725
6.81A	Beschermd wonen (WMO)	14.988	15.021	15.021	15.021	15.021
6.81B	Maatschappelijke- en vrouwenopvang	5.127	5.128	5.159	5.159	5.159
6.82A	Jeugdbescherming	1.826	1.882	1.888	1.888	1.888
6.82B	Jeugdreclassering	415	415	415	415	415
6.91	Coördinatie en beleid WMO	3.634	3.728	3.721	3.721	3.721
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	2.515	2.638	2.634	2.635	2.635
7.1	Volksgezondheid	5.358	5.946	6.058	6.067	6.070
03	**Werken**	**37.178**	**37.403**	**37.475**	**35.460**	**35.429**
0.10	Mutaties reserves	-350	0	0	0	0
3.1	Economische ontwikkeling	4.410	4.620	4.627	3.842	3.842
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	33	33	33	32	0
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	-646	-653	-653	-653	-653
3.4	Economische promotie	534	513	513	513	513
6.3	Inkomensregelingen	17.040	16.709	16.686	16.708	16.709
6.4	Begeleide participatie	7.943	7.934	7.977	8.016	8.016
6.5	Arbeidsparticipatie	8.214	8.246	8.293	7.003	7.003
04	**Bestuur**	**68.478**	**71.656**	**70.264**	**72.085**	**71.921**
0.1	Bestuur	5.084	5.068	5.178	5.108	5.158
0.10	Mutaties reserves	-4.278	1.769	1.080	1.080	1.080
0.2	Burgerzaken	1.798	1.941	1.780	1.780	1.780
0.4	Overhead	48.868	45.252	44.621	46.691	46.477
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	10.461	11.008	11.001	10.822	10.822
1.2	Openbare orde en veiligheid	6.545	6.618	6.605	6.605	6.605
05	**Financiën en grondexploitaties**	**-269.207**	**-270.226**	**-263.802**	**-265.205**	**-267.715**
0.10	Mutaties reserves	-6.939	0	0	0	0
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-515	-536	410	402	397
0.5	Treasury	-24	-112	633	618	859
0.61	OZB woningen	-12.540	-12.422	-13.417	-14.251	-14.251
0.62	OZB niet-woningen	-13.326	-13.690	-14.066	-14.451	-14.451

0.64	Belastingen overig	755	828	826	826	826
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-244.729	-248.278	-247.876	-254.172	-262.828
0.8	Overige baten en lasten	293	2.938	8.596	14.730	20.863
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	103	131	130	130	129
8.2	Grond exploitatie (niet bedrijventerrein)	7.714	915	963	963	740
Totaal programma's		5.429	4.154	6.988	5.957	2.033